

Podpora rozvoje podnikání v mikroregionu Slušovicko

Aneta Velísková

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Velisková**
Osobní číslo: **M15102**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Podpora rozvoje podnikání v mikroregionu Slušovicko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte malé a střední podniky a jejich podporu v oblasti podnikání.

II. Praktická část

- Proveďte socioekonomickou analýzu mikroregionu Slušovicko a zmonitorujte podnikatelské subjekty v obcích mikroregionu.
- Vypracujte dotazníkové šetření a zjistěte názor obcí a vybraných podnikatelů.
- Na základě dotazníkového šetření navrhněte možnosti zlepšení rozvoje podnikání v mikroregionu Slušovicko.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KLJUČNIKOV, Aleksandr. Financial management in the segment of SMEs. 1st ed. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 143 s. ISBN 978-80-7552-585-7.
MANDYSOVÁ, Ivana. Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2009, 173 s. ISBN 978-80-7395-220-4.
RYDVALOVÁ, Petra. Malé a střední podnikání. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita, 2002, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.
TETŘEVOVÁ, Liběna. Veřejný a podnikatelský sektor. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2009, 215 s. ISBN 978-80-869-4690-0.
VOJÍK, Vladimír. Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Macháček, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 14. prosince 2018
Termín odevzdání bakalářské práce: 14. května 2019

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14.5. 2019

Jméno a příjmení: ANETA VELISKOVA

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem práce je zhodnotit současný stav a zjistit možnosti dalšího rozvoje podpory podnikání ze strany obcí. Práce je rozčleněna na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části práce jsou podrobně popsány malé a střední podniky, jejich hlavní výhody a nevýhody a přínosy z hlediska ekonomického či sociálního. Jsou zde charakterizovány druhy podpor podnikání a možné bariéry při jejich dosažení. V praktické části je analyzován mikroregion Slušovicko z pohledu charakteristiky území, obyvatel a obcí patřících do mikroregionu. Na základě dotazníkového šetření, které proběhlo u početného vzorku obcí a podnikatelů, byl vytvořen návrh opatření k podpoře rozvoje podnikání v mikroregionu.

Klíčová slova: podpora podnikání, malé a střední podniky, mikroregion, regionální rozvoj, podnikatelské subjekty

ABSTRACT

The aim of this thesis was to determine the possibilities of other municipality development support. The work is divided in the theoretical and practical part.

The theoretical part thoroughly describes the small and middle companies, their main advantages and disadvantages and their economic or social benefits. The types of entrepreneurship supports and barriers for achieving them are characterized here. The microregion Slušovicko is analyzed in the practical part, according to the characteristics of the area, inhabitants and municipalities belonging to the microregion. According to the questionnaire survey conducted on the numerous municipalities as well as entrepreneurs, the design for precautions to support the development of support in enterprises in microregion was created.

Keywords: business support, small and medium-sized enterprises, microregion, regional development, business entities

Poděkování

Mé poděkování patří vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Jiřímu Macháčkovi, Ph.D. za ochotu, vstřícnost a cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat všem respondentům, kteří byli ochotni poskytnout informace.

Poděkování patří samozřejmě také mé rodině a přáteli, kteří při mně stáli a pomáhali mi po celou dobu studia a byli trpěliví při psaní mé bakalářské práce.

Motto

„Kdykoli vidíte úspěšné podnikání, někdo jednou udělal odvážné rozhodnutí“

Peter Drucker

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY	13
1.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.2 CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	13
1.3 VÝHODY A NEVÝHODY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ.....	15
1.3.1 Hlavní výhody MSP	16
1.3.2 Hlavní nevýhody MSP	16
1.4 VÝZNAM MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	18
1.4.1 Sociální přínosy.....	18
1.4.2 Ekonomické přínosy.....	19
1.5 VÝVOJ MALÉHO A STŘEDNÍHO PODNIKÁNÍ	20
2 PODPORA PODNIKÁNÍ	22
2.1 PODPORA PODNIKÁNÍ ZE STRANY OBCE	24
2.2 PODPORA PODNIKÁNÍ NA REGIONÁLNÍ ÚROVNI	25
2.3 INSTITUCE ZAJIŠŤUJÍCÍ VEŘEJNOU PODPORU PODNIKÁNÍ MSP.....	25
2.4 DESATERO PODPORY MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	26
2.4.1 Prioritní desatero podpory MSP	27
2.5 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	27
2.5.1 Základní právaní předpisy.....	28
2.6 KONCEPCE PODPORY MSP NA OBDOBÍ 2014 – 2020.....	28
2.6.1 Hlavní cíle koncepce	29
2.6.2 Strategické priority	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU SLUŠOVICKO	33
3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU	33
3.2 ZÁKLADNÍ VYMEZENÍ MIKROREGIONU NA MAPĚ	34
3.3 OBCE MIKROREGIONU	35
3.4 HISTORIE MIKROREGIONU	40
3.5 OBYVATELSTVO	41
3.5.1 Dojíždka za prací	43
3.6 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	44
3.6.1 Silniční doprava	44
3.6.2 Železniční doprava	44
3.6.3 Vodní a letecká doprava.....	44

3.7	MAS VIZOVICKO A SLUŠOVICKO	44
3.8	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY NA ÚZEMÍ	45
4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	48
4.1	VYVOZENÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ ZE STRANY OBCE.....	48
4.1.1	Důležitost podnikání pro rozvoj konkrétní obce	48
4.1.2	Počet podnikatelských subjektů na území obce	49
4.1.3	Rozšíření podnikatelských subjektů na území obce.....	49
4.1.4	Spolupráce firem formou klastrů	49
4.1.5	Podnikání obce	49
4.1.6	Hlavní důvod podnikání obce	50
4.1.7	Podpora podnikání a podnikatelů ze strany obce	51
4.1.8	Nejvhodnější způsob podpory podnikání ze strany obce	51
4.1.9	Výskyt průmyslových zón na území	52
4.1.10	Stavební pozemky a nemovitosti ve vlastnictví obce	52
4.1.11	Nejčastější způsob využití nemovitostí	52
4.1.12	Podpora bydlení pro zaměstnance místních firem	53
4.1.13	Vliv podnikatelského sektoru na zaměstnanost v obcích.....	53
4.1.14	Vliv podnikatelských subjektů na rozvoj obce	54
4.2	VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ ZE STRANY ŽIVNOSTNÍKŮ	54
4.2.1	Předmět podnikání a doba realizace činnosti	55
4.2.2	Obec jako místo pro podnikání	55
4.2.3	Hlavní sídlo v obci	56
4.2.4	Důležitost průmyslových zón pro rozvoj podnikání	56
4.2.5	Trvalé bydliště zaměstnanců v obci	56
4.2.6	Preference místních zaměstnanců	57
4.2.7	Hlavní bariéra při nabírání zaměstnanců.....	57
4.2.8	Podpora podnikání ze strany obce.....	58
4.2.9	Využití budov, nebo pozemků obce.....	58
4.2.10	Dopravní infrastruktura	58
4.2.11	Hlavní faktory působící na podnikatelské prostředí v obci.....	59
4.2.12	Čerpání dotace a případná pomoc od obce.....	59
4.2.13	Kvalita činností obce	60
4.2.14	Zlepšení činností souvisejících s podporou podnikáním	60
4.2.15	Spolupráce s místní firmou	61
4.3	ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÝCH ŠETŘENÍ	61
5	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	63
5.1	OPATŘENÍ I – NABÍDKA NEMOVITOSTÍ.....	63
5.2	OPATŘENÍ II – KOMUNIKACE, PROPAGACE, SPOLUPRÁCE	63
5.3	OPATŘENÍ III – ŠIRŠÍ SPEKTRUM PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ	64
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATUR.....	67
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	72
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74

SEZNAM TABULEK.....	75
----------------------------	-----------

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá podporou podnikání malých a středních podniků v rámci mikroregionu Slušovicko. Oblast Slušovic jsem si vybrala díky dobré dostupnosti vzhledem k blízkosti Zlína.

Malé a střední podniky hrají důležitou roli v národním hospodářství. Jejich úloha v tržní ekonomice je nezastupitelná. Mají velký vliv na samotnou ekonomiku a zaměstnanost v republice, proto je důležité, aby byly podporovány. Tyto podniky jsou považovány za důležité nositele regionálního rozvoje, díky čemuž mají zásluhu na celkovém růstu národního hospodářství. Jsou velkými konkurenty pro větší prosperující firmy, neboť jsou schopny pružněji reagovat na změny a lépe se s těmito změnami vyrovnávat. Další výhodou je rychlost, s jakou jsou schopny přijímat podnikatelská rozhodnutí. Jsou schopny se také podílet na inovačních procesech. Jejich výhoda plynoucí z velikosti lze využít také ve vztahu k zaměstnancům či zákazníkům. V malých a středních podnicích dochází ke ztrátě anonymity, což pozitivně ovlivňuje zaměstnance. Jsou schopny vyhovět konkrétním potřebám svých zákazníků a tím si je lépe udržet. MSP se podílejí také na tvorbě HDP, což je důležitým ukazatelem z hlediska rozvoje.

Prosperující podniky mohou zajistit rozvoj konkrétnímu regionu. Mohou dané území zatraktivnit a přilákat tak investory. Tvoří také jednu ze složek rozpočtů obcí a měst. Díky úspěšné firmě tak často dochází k budování infrastruktury a zlepšuje se celková vybavenost obce/města. V zájmu obcí by tedy mělo být tyto podniky podporovat.

V dnešní době existuje řada možných podpor, pro podnikatele však může být složité se v nich orientovat. Proto je důležitá pomoc jak finanční, tak formou budování poradenských a informačních center sloužících začínajícím podnikatelům.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je získat ucelený přehled o možnostech podpory podnikání ze strany obcí a zjistit, jaké další možnosti rozvoje podnikání mikroregion nabízí. Na základě zjištěných výsledků výzkumu navrhnout opatření za účelem zlepšení současného stavu.

K zjištění míry podpory a celkového povědomí o podpoře podnikání jak už od obcí, tak od podnikatelů, bude využito dotazníkové šetření. Jedná se o jednu z metod empirického výzkumu. Tato metoda byla zvolena z hlediska úspory času. Díky dotazníkovému šetření lze snáz oslovit větší množství respondentů a získat tak relevantní informace v poměrně krátkém čase. Cílovou skupinou tohoto výzkumu jsou obce mikroregionu Slušovicko a nejvýznamnější zaměstnavatelé těchto obcí.

Dle Řezankové (2011, s. 13) musí každému dotazníku předcházet formulace jeho cílů. Nezbytnou součást přípravy tvoří také stanovení počtu a samotné struktury respondentů. Odpovědi z dotazníkového šetření jsou pak podrobeny analýze výsledků.

V návaznosti na hlavní cíl práce byly zvoleny výzkumné otázky související s daným tématem. Jaký je současný stav podpory podnikání ze strany obce na území mikroregionu? Jak důležitá je pro firmy podpora podnikání pro rozvoj jejich podnikatelské činnosti? Jak velký podíl má úspěšný podnikatel na rozvoji obce?

Práce je členěna na dvě části – teoretickou a praktickou část. V teoretické části byly vymezeny malé a střední podniky a způsoby jejich podpory pomocí zpracované literární rešerše. Nejčteněji využívaným internetovým zdrojem pro teoretickou část byly stránky ministerstev. V praktické části byl nejprve vymezen mikroregion Slušovicko jako celek. Pro vymezení mikroregionu byly použity internetové zdroje obcí na území a byl využit strategický plán Slušovicka. Další část práce zahrnovala empirický výzkum – konkrétně tedy dotazníkové šetření týkající se dvou pohledů na podporu podnikání v mikroregionu. Tato část sloužila jako prostředek k získávání podrobnějších informací k tomuto tématu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

1.1 Vymezení základních pojmů

Podnik byl do roku 2013 vymezen v § 5 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Po rekodifikaci neboli po změně zákona soukromého práva v roce 2014 byl původní pojem vyměněn za pojem obchodní závod, který je formulován v § 502 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku jako: „Organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti“.

Jako podnikatel je podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku považován ten: „kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem a se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku“. Obdobné je také vymezení živnosti. Podle § 2 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, kde se uvádí, že: „Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem“ (Čižinská, 2018, s. 9).

1.2 Charakteristika a vymezení malých a středních podniků

Malé a střední podniky (MSP) zaujímají v současné ekonomice zásadní význam. Jsou významnými zaměstnavateli a jsou nositeli regionálního rozvoje, tím pádem přispívají také k rozvoji celého národního hospodářství. MSM jsou také významnými zaměstnavateli a vytvářejí v České republice více než 60% pracovních míst. Díky vlastnostem, které jsou pro tyto podniky typické, tvoří vlivnou hnací sílu rozvoje, ekonomického růstu a také konkurenceschopnosti (Tetřevová, 2009, s. 111).

Malé a střední podniky jsou považovány za jedny z nejdůležitějších a nejcennějších částí také světové ekonomiky a jsou zde považovány za nejdůležitější motor hospodářského růstu. Až 99 % všech společností USA a EU spadá právě pod MSP. Na Slovensku je situace téměř obdobná. I zde je až 99,9 % podniků zastoupeno právě MSP. Tyto podniky zde zaměstnávají až 73 % všech zaměstnanců (Ključnikov, 2017, s. 9).

Důležitost malých a středních podniků a jejich podpory můžeme sledovat také díky aktivitě Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, které každým rokem mapuje situaci MSP a také aktualizuje jejich vlastní Koncepti podpory MSP (Tetřevová, 2009, s. 111).

Aktuální je Koncepce MSP 2014+, která je pro roky 2014-2020. Tato vládou schválená koncepce reaguje na důležité národní, ale také evropské strategické dokumenty a jednotlivé priority a oblasti podpory vycházející ze studií a analýz Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) a dalších resortů (mpo, ©2005-2019).

Po vstupu České republiky do EU přijal náš stát definici malých a středních podniků, která je užívána na území Evropské Unie. Toto vymezení je dáno Doporučením Komise č. 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 (Tetřevová, 2009, s. 112).

Jednotná definice malých a středních podniků platící v Evropské Unii byla zavedena na základě Doporučení komise z 3. Dubna 1996 č. 96/280/EC. Právě Doporučení, kterým se řídí Česká republika, upřesňuje některá kritéria. Některá z kritérií jsou obsažena také v Nařízení komise ES č. 364/2004. Dříve si státy mohly vymezovat podniky podle svého uvážení. Uvážení jednotlivých států se však často lišila. Jednotná definice tedy slouží ke komparaci podniků v rámci členských zemí (Vochozka, Mulač, et al., 2012, s. 490).

V práci bude také využívána definice malého a středního podniku používaná v rámci EU, která vychází z Nařízení Komise č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují některé kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem ve znění novely, která byla provedena Nařízením Komise č. 1084/2017 ze dne 14. června 2017 (Koncepce msp, 2012, s. 7).

Dle výše uvedené legislativy se podnikem rozumí takový subjekt, vykazující hospodářskou činnost, bez ohledu na jeho právní normu.

Mezi tyto subjekty podle Tetřevové (2009, str. 112) řadíme zejména:

- osoby samostatně výdělečně činné,
- rodinné podniky, vykonávající řemeslné či jiné činnosti,
- veřejné obchodní společnosti,
- sdružení, u kterých je ekonomická činnost hlavním předmětem podnikání.

K dalšímu vymezení je třeba sledovat určitá kritéria. Nejčastěji se podniky řadí do kategorií dle počtu zaměstnanců. Dále se podle Vochozky, Mulače et al. (2012, s. 489) sleduje jejich obrat, nebo bilanční suma roční rozvahy či nezávislost. Kritérium nezávislosti je vymezeno tak, že více než 25% hlasovacích práv ve společnosti nemá jiný subjekt. Obecně se tedy podniky dělí na mikro podniky, malé podniky a střední podniky.

Toto hledisko založené na porovnávání ukazatelů se nazývá kvantitativní. Druhým hlediskem se uvádí hledisko kvalitativní, které popisuje vlastnosti charakteristické pro konkrétní podnik (Rydvalová, 2002, s. 15).

Dle kvantitativního hlediska v rámci struktury MSP řadíme mezi střední živnostníky ty podnikatele, kteří mají méně než 250 zaměstnanců a jejich roční obrat nepřekračuje 50 milionů EUR, nebo suma jejich aktiv (roční bilanční suma) nepřesahuje 43 milionů EUR.

Malé podniky jsou pak definovány jako firmy, kde počet zaměstnanců nepřesahuje 50 osob a jejich roční obrat, případně suma aktiv nepřekročí ročně 10 milionů EUR.

Mikro podniky, které jsou někdy také uváděny jako drobné podniky, jsou dle kategorie MSP vymezeny jako podniky s počtem zaměstnanců do 10 osob. S ročním obratem, nebo sumou aktiv do 2 milionů EUR (Tetřevová, 2009, s. 113).

Tabulka 1 Vymezení MSP (czechinvest, © 1994-2019, vlastní zpracování)

	Počet zaměstnanců	Obrat	Bilanční suma
Mikropodnik	< 10	< 2 miliony EUR	< 2 miliony EUR
Malý podnik	< 50	< 10 milionů EUR	< 10 milionů EUR
Střední podniky	< 250	< 50 milionů EUR	< 43 milionů EUR

Podle Vojíka (2009, s. 22) existují i jiné definice, používané ke sledování, nebo pro vykazovací účely. Tyto definice jsou využívány například orgány státní správy, nebo orgány EU. Jedná se například o vymezení podle České správy sociálního zabezpečení, kde se podniky dělí na malé s počtem 25 zaměstnanců a velké s počtem nad 25 zaměstnanců. Další definice je dle Eurostatu. Tato definice vymezuje malé podniky do 20 pracovníků a podniky střední do 100 zaměstnanců.

1.3 Výhody a nevýhody malých a středních podniků

Výhody i nevýhody malých a středních podniků vycházejí z jejich velikosti. Na jednu stranu jim jejich velikost přináší řadu výhod, na straně druhé ale i několik nevýhod (Tetřevová, 2009, s. 113).

1.3.1 Hlavní výhody MSP

Jednou z hlavních výhod MSP je jejich flexibilita. Právě díky jejich velikosti jsou malé a střední podniky schopné pružněji reagovat na změny a lépe se tak mohou s konkrétními změnami vyrovnávat. Další velkou výhodou je rychlost přijímání podnikatelského rozhodnutí. Jsou také schopné vytvářet a realizovat v širším rozsahu inovace a aktivně se podílet na samotném inovačním procesu. MSP vytvářejí nové pracovní příležitosti, tato výhoda je také spojena s velikostí těchto podniků. V malém nebo středním podniku se ztrácí anonymita a pracovníci tak více pocítují důležitost svých pracovních výkonů. Pro vedení to například znamená, že má lepší přehled o odvedené práci a může tak své zaměstnance lépe kontrolovat. V podniku často dochází k osobnímu kontaktu s vedením a celkově je v takové firmě lepší pracovní atmosféra. Výhodou oproti velkým firmám je také forma komunikace. Při menším počtu zaměstnanců může snadněji probíhat přímá komunikace. MSP jsou také více odolné proti hospodářské recesi. Přínosem MSP může být také blízkost podniku k spolupracujícím subjektům. Ať už to jsou zákazníci, dodavatelé, nebo také veřejná správa. Právě snadnější komunikace může mít vliv na utužování těchto vztahů. (Tetřevová, 2009, s. 113, Veber et al., 1999, s. 16).

MSP mohou vyplnit chybějící produkty na trhu, které nejsou pro velké firmy lukrativní a tím mohou napomáhat k rychlejšímu rozvoji měst a obcí (Dvořáček, 2003, s. 128).

Podle Vochozky a Mulače et al. (2012, s. 491) patří mezi další výhody například kvalitní výrobky či služby a možnost využití inovačního potenciálu.

1.3.2 Hlavní nevýhody MSP

Jak už jsem uvedla výše, nevýhody MSP jsou opět převážně spojené s jejich velikostí. Na rozdíl od velkých podniků mohou mít MSP omezené možnosti získávání výhod z rozsahu. Další velkou nevýhodou je určitě vyšší intenzita spojená s méně příznivými pracovními podmínkami. MSP jsou, co se týče personální stránky značně limitovány. Je pro ně náročnější zaměstnávání odborníků, které by v podniku potřebovali ve správě, nebo řídicích činnostech. Dále jsou také MSP limitovány finančně. Díky zhoršenému přístupu ke kapitálu jim mohou chybět prostředky na propagaci a reklamu a mohou tak mít omezenou možnost rozvoje podniku. Nemusí však jít pouze o úvěry, nebo půjčky, ale také o limity v oblasti žádání o finanční podporu z veřejných rozpočtů či strukturálních fondů EU. Omezené finanční prostředky často souvisejí s omezenou možností nakupovat nové

technické vybavení a s tím související technické postupy. Pro bankovní společnosti jsou MSP často považovány za rizikovou skupinu. Díky omezeným finančním prostředkům pro ně může být obtížné podnikat na zahraničních trzích. Nevýhodou je také to, že se mohou obtížněji dostávat k veřejným dražbám a obtížněji se zapojovat do náročnějších projektů zaměřených na výzkum. Dalším mínusem může být také nízká míra spolupráce mezi firmami MSP navzájem (Tetřevová, 2009, s. 114, Dvořáček, 2003, s. 128, Vochozka, Mulač et al., 2012, s. 491).

Na základě výše uvedených slabých a silných stránek lze snadno sestavit SWOT analýzu MSP.

Tabulka 2 SWOT analýza MSP (vlastní zpracování)

POZITIVNÍ		NEGATIVNÍ
	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	Obecné výhody MSP (pružnost)	Rozvoj podniku
	snadná komunikace	Technologie
INTERNÍ	Tvorba pracovních příležitostí	Zaměstnávání odborníků
	Přijímání inovací	Prodejní ceny
	Kvalita produktů	Omezené finance
	Velikost MSP	Velikost MSP
	PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
	Úzké napojení na region	Vysoká konkurence
	Dotace	Legislativa
EXTERNÍ	Podpora okolí	Náročnější možnost úvěrů
	zvýšení podílu MSP na veřejných zakázkách	Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců

Smyslem podpory malých a středních podniků by mělo být zejména tlumení výše uvedených nevýhod. Pro dobré fungování a optimální vyvíjení státní ekonomiky je proto podpora financována a garantována zejména státem opravdu nezbytná. Pokud je podpora přiměřená k problémům daného podniku, zpětný efekt může být pro stát vysoký (Veber et al., 1999, s. 37).

1.4 Význam malých a středních podniků

Malé a střední podniky jsou beze sporu uznávaným hnacím motorem všech světových hospodářství. Tak jako v EU i v ČR jsou MSP hojnou základnou podnikání. Údaje, které plně o významnosti malých a středních podniků vypovídají, zahrnují například to, že v Evropě operuje cca 23 milionů malých a středních firem, což odpovídá 99,8 % všech firem v Evropě a zaměstnávají 67% pracovních sil soukromého sektoru (Veber, Srpová et al., 2008, s. 20).

V České republice MSP představují také velké procento všech firem. Často se však setkáváme s nízkou mírou přežití těchto firem. Zhruba 80 % všech firem přežívá první rok svého vzniku, ale s dalšími lety působení firem klesá. Dvou let se dožívá cca jen 64 % podniků, Tři roky pak působení těchto firem klesá na polovinu, více jak pět let vydrží na trhu už jen asi 42 % firem. Tato míra přežití byla v mezinárodním srovnání řazena mezi ty nejnižší (Mandysová, 2009, s. 21).

1.4.1 Sociální přínosy

Společenské přínosy podniků souvisí hlavně s tím, jak je daná firma napojená na region, ve kterém provozuje svoji činnost. MSP podnikající na našem území jsou z velké většiny hlavně podniky národními. Tyto podniky nejsou ve vlastnictví zahraničního majitele, ale samozřejmě i takové podniky se na našem území vyskytují. Práce se ale spíše zaměřuje na firmy, které jsou české a mají tak na území, kde podnikají, určitou tradici a vytvořili si zde nějaké postavení. Jedná-li se o podnikatele, který z dané obce pochází a také v ní stále žije, je on i další zaměstnanci tohoto podniku známí pro konkrétní obyvatelé dané obce.

Přínosem pro obec, ve které se podnik nachází, může být například popularita. Obec se do vědomosti lidí zapíše často právě díky prosperujícímu podniku. Tato prosperita může trvat i po ukončení činnosti firmy. Příkladem takové firmy ze sledovaného mikroregionu je JZD Slušovice. František Čuba, předseda tehdejšího JZD Slušovice, vytvořil ve městě

významný podnik, který město proslavilo na spoustu let. Lidé často přesně netuší, kde Slušovice leží, tzv. Slušovický „zázrak“ si ale vybaví takřka okamžitě.

Pro obec však prosperující firma neznamená jen popularitu, ale především vytvoření nových pracovních míst. Díky práci tak občané zůstávají na území katastru obce. Dalším přínosem je lepší organizace celého území právě díky MSP (Veber, Srpová et al., 2008, s. 20, ihned ©1996 – 2019).

1.4.2 Ekonomické přínosy

Jednou z důležitých vlastností MSP je jejich flexibilita a schopnost rychle reagovat na jakékoli změny v národním hospodářství. Blíží se ke koncepci LEAN. Jde o snahu snížit náročnost na energii a suroviny při provozních činnostech. MSP tak stojí jako protipól monopolům. Jedna z nejvýznamnějších rolí MSP je i přes snahu monopolů o vytlačení z trhu, najít své místo pro uchycení a stát se tak konkurenceschopnými i pro velké podniky. MSP jsou samozřejmě důležité také pro velké podniky. Často těmto firmám dělají dodavatele, nebo s nimi spolupracují jinak. Pro velký počet MSP na našem území tak můžou konkurovat i podnikům velkým.

Další přínos se týká zaměstnanců samotných. MSP jsou často schopni zaměstnat množství pracovníků, které nebyly schopny absorbovat velké podniky. Tento fakt je velmi důležitý pro snižování nezaměstnanosti v daném regionu a jeho okolí. Pro MSP je plusem, že kapitálová náročnost na jednoho pracovníka je většinou mnohem nižší, než je tomu u firem velkých. Jsou také nedílnou součástí ekonomiky a podílejí se na tvorbě domácího produktu (Veber, Srpová et al., 2008, s. 21, Veber, Srpová et al., 2012, s. 21).

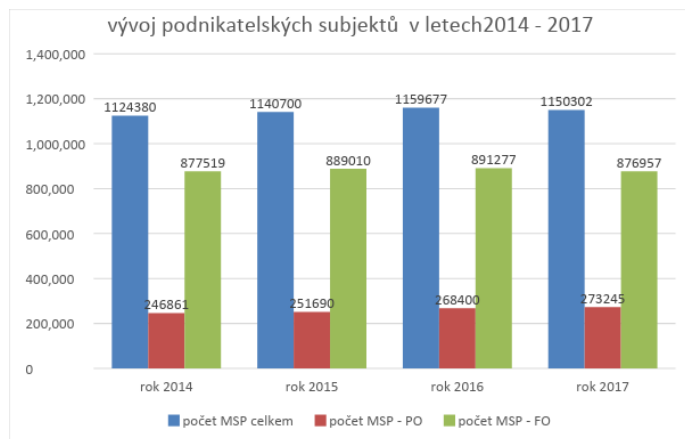
Sociální a ekonomické přínosy jsou samozřejmě těmi nejvýraznějšími. Další přínosů z pohledu konkrétního území mohou mít tyto firmy ale daleko více. Můžeme zmínit například kulturní přínosy. Ty souvisí s různými kulturními a vzdělávacími centry, které často spravují právě MSP. Jako další bývá uváděný přínos politický. Podnikatelé většinou patří k střední vrstvě obyvatelstva, která je na našem území zastoupena nejčteněji. Právě tato vrstva obyvatel dotváří jakousi sociální strukturu a napomáhá k politickému smíru (Vojík, 2009, s. 24).

1.5 Vývoj malého a středního podnikání

Pokud se začneme zabývat počátkem podnikání MSP, musíme zmínit ekonomickou transformaci v devadesátých letech 20. století, která pomohla rychlému navrácení k podnikání. Co se týče podnikatelského prostředí, zůstaly v něm i přes tuto transformaci určité překážky, které zabraňují většímu rozvoji podnikání, než je optimální.

Souvisí to také se vstupem České republiky do EU. MSP, které chtěly být i nadále konkurenceschopnými, byly nuceny se přeorientovat převážně na kvalitu. V republice došlo také ke změnám v charakteru a celkovém rozložení na území. Podstatné množství velkých podniků, které zanikly, nahradily právě MSP. V roce 2002 došlo k přijetí zákona, upravující malé a střední podnikání na našem území. Jedná se o zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Tento zákon se postupně obnovuje. Jeho první změna proběhla již v roce 2004. Další změny a návrhy na zlepšení situace MSP se orientovaly převážně na zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelů, související s náročností MSP obstarat si vlastní finanční zdroje (půjčky, úvěry) a naopak snížení administrativní zátěže (Mandysová, 2009, s. 49).

K popisu současného stavu bude použit rok 2017. Většina těchto dat je volně dostupná z Českého statistického úřadu, nebo ze zprávy o vývoji malého a středního podnikání a jeho podpoře vytvořené ministerstvem průmyslu a obchodu. Z nalezených dat bylo zjištěno, že podnikatelkou činností se v roce 2017 zabývalo celkem 1 150 302 osob. Podíl MSP na celkovém počtu aktivních podnikatelů bylo v tomto roce 99,8%. Investice porovnané s těmi za předešlý rok vzrostly. Například v průmyslu až o necelých 5% a to na 106 606 mil. Kč. Nárůst oproti předešlému roku byl zaznamenán také v množství vydaných živnostenských oprávnění. V roce 2017 bylo vydáno až o 14 997 živnostenských oprávnění víc, než v letech předešlých (mpo, ©2005 -2019a).

Obrázek 1 Vývoj podnikatelských subjektů v letech 2014 – 2017 (mpo, ©2005-2019a, ČSÚ, 2019)

2 PODPORA PODNIKÁNÍ

V naší společnosti, která je považována za vyspělou, podnikají tisíce, až miliony podnikatelů. Může z toho proto vycházet, že téměř každý člověk se narodí jako živnostník a záleží tak pouze na nás, zda se chceme stát podnikateli. Je to ale mylný názor. Méně se totiž uvádějí statistiky, které poukazují na fakt, že stále hodně podnikatelů končí se svou podnikatelskou činností na úplném začátku. Často jsou krachy těchto podnikatelů doprovázeny obrovskými finančními ztrátami, které můžou skončit až úplným osobním bankrotem. Proto je pro podnikatele stále více důležité zajímat se o možnosti spojené s různými finančními podporami. Jedná se tak o pomoc zejména ze státních prostředků, či pomoc z EU pomocí rozvojových fondů. Tyto aktivity dělíme do tří skupin:

- informační podpora,
- materiální podpora,
- finanční podpora.

Podpory v podnikání se dělí také podle toho, z jakých institucí daná podpora pochází

- vládní organizace formou služeb pro podnikatele
- nevládní organizace formou různých neziskových organizací
- podnikatelské inkubátory, či vědecko-technické parky
- ostatní komerční subjekty zaměřující se na podporu podnikání

(Veber, Srpová et al., 2008, s. 23)

Další základní dělení podpor podnikání je rozděluje na všeobecné a speciální podpory. Tyto dvě skupiny se pak dále dělí podle toho, v jaké oblasti podnik působí.

Do skupiny všeobecných podpor patří zejména národní programy, které podporují právě MSP, dále různé operační programy, regionální podpory, finanční nebo jiné bankovní podpory.

Mezi speciální podpory zahrnujeme například: cestovní ruch a zemědělství, podporu exportu, který je pro začínající podniky neméně důležitý a podporu účasti na veletrzích firem, nebo výstavách (Tetřevová, 2009, s. 122).

Podpory podnikání se mohou dělit také podle jiných kritérií. Dle formy jejího poskytování na přímé a nepřímé a dle územního celku. Nepřímými podporami podnikání se rozumí

například úprava legislativy, která vede ke snižování byrokratické zátěže, vznik poradenských center, vznik národního registru poradců, budování průmyslových zón a podpora rozvoje „brownfieldů“ či vznik podnikatelských inkubátorů a vědeckotechnických parků. Podpory přímé bývají zpravidla poskytovány konkrétním firmám (na konkrétní účely), jedná se tedy například o dotace, zvýhodněné úvěry se sníženou úrokovou sazbou, nebo s delší dobou splatnosti. Mohou sem patřit také granty, které se liší od dotací tím, že jsou poskytovány na oblast výzkumu.

Z prostorového pohledu je podpora poskytována územními celky různé velikosti počínaje obcemi až po Evropskou unii. Tyto podpory proto dělíme na unijní, národní, krajské a regionální (Malach, 2005, s. 182).

Podle Blažka a Uhlíře (2011, s. 91 – 92) je podpora podnikání z hlediska liberálních ekonomů jedním z nejvýznamnějších nástrojů regionální politiky. MSP uchovávají zdravé konkurenční prostředí, které je považováno jako základ dobře fungující ekonomiky. Důležitým argumentem pro podporu podnikání jsou například nově vznikající firmy. Vztah mezi MSP a regionálním rozvojem je však kontroverzní. Objevují se názory, že jsou všelékem na nezaměstnanost, ale také že mají pouze mírně nadprůměrný vliv na jejím snižování.

Ačkoli je podpora podnikání většinou vnímána hlavně jako pomoc finanční či jiného charakteru je tato představa poměrně zavádějící. Firmy by si v tomto ohledu spíše přáli přesně určená pravidla, která budou platit pro každého stejně alespoň na nějakou dobu. Dnes jsou však pravidla často komplikovaná, mění se a je poměrně obtížné se ve změnách orientovat, natož je implementovat. Jako největší možnou podporu firmy vidí snížení administrativní zátěže, ke které však zatím nedochází. Každoročně vydaná Zpráva o stavu MSP sice informuje o snížení administrativní zátěže, nebere však v potaz ty, které ve sledovaném roce přibyly. Na druhé straně stále nepřichází státní kompenzace jako například zavedení jednoho inkasního místa, které by mělo zjednodušit administrativu spojenou s přiznáním k dani z příjmu. Jako další zátěží se jeví také elektronické evidování tržeb (EET). Samotné EET je v pořádku a může pomoci k rozvoji tohoto sektoru. Na druhé straně jde o další povinnost, kterou musejí podnikatelé dodržovat, a která není zadarmo (Pavlík et al., 2016, s. 46).

MSP se můžou dále zapojovat do různých programů podporující podnikání, pokud splňují určité požadavky při vstupu. Tyto programy podpory MSP jsou dle Vochozky, Mulače et

al. (2012, s. 497) uskutečňovány Ministerstvem průmyslu a obchodu, které každoročně vydává publikaci popisující typy podpor a objasňuje podmínky, které vedou k jejich dosažení. Dále pak Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem práce a sociálních věcí, které dávalo prostředky aktivní politiky zaměstnanosti a tím mělo nepřímý vliv na podporu podnikání. Poskytování těchto podpor je řízeno Zákonem č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání. Tento zákon vymezuje poskytnutí podpory zejména na: projekty orientované na inovace a investice, vzdělávání na školách ukončených výučním listem, poradenství v technických a hospodářských oborech, projekty využívané podnikateli týkající se výzkumu a vývoje, projekty pro rozvoj MSP a zesílení jejich postavení na trhu, vytváření nových pracovních míst, podpora související se systémy zajišťující kvalitu. Tyto podpory jsou poskytovány pomocí nenávratné finanční výpomoci, pomocí dotací, finančního příspěvku či výhodného úvěru s nižší úrokovou sazbou.

Tento zákon jasně stanovuje náležitosti placíci při vyhlašování programů podpory a uvádí podrobnosti pro poskytnutí konkrétní podpory. Navrhne je Ministerstvo průmyslu a obchodu a poté schvaluje vláda. Zmíněné ministerstvo se pak postará o zveřejnění podpory v Obchodním věstníku a na webových stránkách. Tento zákon zřídil také Agenturu pro podnikání a investice – CzechInvest. Tato agentura plní funkci poskytovatele veřejné podpory pro MSP (Tetřevová, 2009, s. 121).

V České republice je systém podpor hodně objemný, proto nemusí být vždy snadné získat ucelený přehled o všech možnostech dostupné podpory. Programy podporující podnikatele byly vytvořeny již v roce 1992. Od tohoto roku došlo ke spoustě změn a rozšíření podporovaných oblastí a samozřejmě také výrazně vzrostl objem poskytnutých prostředků (Malach et al., 2005, s. 181).

2.1 Podpora podnikání ze strany obce

Důležitou pomocí pro MSP je podpora přicházející ze strany obce, kde podnikatelé svou činnost provozují. Tato podpora obvykle souvisí s konkrétní lokalitou a často i s konkrétní osobou podnikatele. Obec může například vymezit různá místa v rámci územního plánu, vybudovat technickou či dopravní infrastrukturu, poskytnout zvýhodněný pronájem pro podnikatelskou činnost, vytvořit specifické typy podnikatelské infrastruktury jako jsou podnikatelské inkubátory či podnikatelské zóny, nebo pomoci propagovat konkrétního podnikatele (Binek et al., 2011, s. 36).

2.2 Podpora podnikání na regionální úrovni

Při podpoře podnikání z úrovně regionu jsou důležitými vládními institucemi Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) nabízející plošné resortní programy a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR nabízející programy regionálního rozvoje. Podnikatelé mají možnost využití dotačních a grantových programů, které jsou financovány ze státního rozpočtu, nebo dotací z fondů EU, či finančních prostředků poskytovaných na regionální úrovni. Smyslem tohoto druhu podpory je převážně vytváření příznivějších podmínek pro podnikatele v těch regiorech, kde jsou podmínky pro rozvoj nepříznivé. Jedná se například o strukturálně postižené, či hospodářsky slabé regiony. Další formou podnikání kraje může být fakt, že vlastní významné komunikace a sítě a tvoří tak systém dopravní obslužnosti. Je důležité vytváření podmínek pro podnikání MSP a současně odstraňovat bariéry na úrovni krajů a následně využívat celostátní podpory (Bínek et al., 2011, s. 33).

2.3 Instituce zajišťující veřejnou podporu podnikání MSP

Institucí, které zajišťují podporu malým a středním podnikům je v dnešní době celá řada. Tyto instituce poskytují různé formy podpory a není vždy podmínkou, že jde o podporu finanční. MSP mají tak hodně možností, jak využít veřejné podpory pro jejich podniky. Narážíme tady ale opět na problém informovanosti. Skrz velké množství podpor může být problémem vytvořit si jednotný přehled o možnostech podpory. Jedním z projektů pomáhající živnostníkům získat přehled o podporách jsou informační místa v regiorech (InMP), nebo Centrální registrační místa (CRM). Pro tvorbu kontaktů mezi Českou republikou a zahraničím fungují i Euro Info Centra (Tetřevová a kolektiv, 2009, s. 127).

Mezi tyto instituce patří například:

- Hospodářská komora – jedná se o samostatnou organizaci, které působí nezávisle bez ohledu na státní správu. Její působnost spadá pod zákon č. 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Od roku 2004 je tato komora také místem, kde povinně probíhají připomínky při tvoření legislativy pro podnikatele a je tak součástí podnikatelského procesu. Jejím posláním je podpora a samotné sdružování MSP. Zabývá se také ochranou a prosazováním zájmů a celkovým rozvojem aktivit podnikatelů. Snaží se také o to, aby docházelo ke shodě mezi samostatnými podnikateli a vládou (Mandysová, 2009, s. 54).

Nyní působí na našem území 14 regionálních hospodářských komor, spadající pod působnost krajů, několik oblastních komor, které působí na úrovni dalších obcí a více než 70 živnostenských společenstev. Služby těchto komor spadají například do oblastí vzdělávání, informačních a poradenských služeb a podpory zahraničních aktivit (Tetřevová, 2009, s. 131),

- CzechInvest – Jedná se o agenturu podporující podnikání a investice. Je státní příspěvkovou organizací spadající pod Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Jejím hlavním úkolem je posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky právě tím, že podporují samotné MSP, podnikatelskou infrastrukturu, inovace a technologická centra. Zastřešuje velké množství podpor v oblasti zpracovatelského průmyslu ze státního rozpočtu, nebo z prostředků EU. Zabývá se podporou strategických odvětví, které mohou zajistit trvale vysokou konkurenceschopnost. Vytváří také dobré jméno ČR v zahraničí, tím, že ji propaguje jako oblast, vhodnou pro umístění investic (Mandysová, 2009, s. 54),
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. – jedná se o akciovou společnost pod vlivem vlády. Znamená to tedy to, že hlavním akcionářem je samotný stát, dále pak například Komerční banka a Česká spořitelna. Cíl, kterým je posilování rozvoje a vznik MSP provádí pomocí bankovních produktů. Podnikatelům tedy nabízí bankovní záruky za úvěry, nebo kapitál. Poskytuje také zvýhodněné úvěry, nebo jiné finanční podpory (Tetřevová, 2009, s. 129),
- Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR – tato instituce sdružuje na dobrovolném principu MSP a další organizace, které zřizují. Jejím cílem je hlavně informovat členy o možných formách spolupráce s EU. Dbá o to, aby měl stát snahu vytvářet vhodné podnikatelské prostředí (Mandysová, 2009, s. 55).

2.4 Desatero podpory malých a středních podniků

Výše zmíněná Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) dala za vznik konkrétnímu „jízdnímu řádu“ neboli Desateru podpory MSP. Toto desatero jasně popisuje, jaké úkoly mají jednotlivé rezorty podle jejich kompetencí. Koncepce je ve své podstatě velmi jednoduchá a tvoří protipól desítkám koncepcí či strategií, které nepřicházejí s vytouženými výsledky. AMSP sleduje jednotlivé body toho jízdního řádu, po té je vyhodnocuje s ministry a každého půlroku dochází k rekapitulaci s předsedou

vlády. Jedná se o výčet nejhlavnějších úkolů, které by měla současná koalice zvládnout. Vychází z požadavků EU, které jsou samozřejmě přizpůsobeny do tuzemských problémů. Za důležité považují jednotné datum účinnosti legislativních změn souvisejících s podnikáním MSP na maximálně dva termíny v roce. Dříve mohli vyhlášky vycházet kdykoli v roce a pro živnostníky bylo obtížné tyto změny neustále sledovat (Pavlík et al., 2016, s. 49).

2.4.1 Prioritní desatero podpory MSP

Podle Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR patří mezi priority:

- stanovení jednotných dat účinnosti – maximálně dva termíny v roce (1. 1., 1. 7.),
- upravení živnostenského zákona,
- nový zákon týkající se veřejných zakázek,
- posílení postavení Českomoravské záruční a rozvojové banky,
- podpora aktivit veřejné výzkumné investice z jednoho místa,
- princip „mlčení znamená souhlas“ – pokud státní úřad neodpoví ve stanovené době třiceti dnů, znamená to, že souhlasí s daným návrhem,
- možnost řešit insolvenční formou reorganizace i pro malé firmy – obrat již od 10 mil. Kč,
- systémově podporovat investice
- Cíleně podporovat export MSP (amsp, ©2017).

2.5 Legislativní úprava

Právní norma, kterou byla dříve upravena podpora MSP, byl zákon ČNR č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání. Tento zákon byl vytvořen za účelem usnadňovat podmínky nově začínajícím podnikatelům a dále utužit postavení stávajících podniků v ekonomice. Dalším posunem v této oblasti bylo vydání usnesení vlády z prosince 1998 č. 815. Byly v něm popsány programy na podporu MSP pro následující rok. Aby došlo k naplňování podmínek EU, byla zaváděna kritéria, která byla stanovená Doporučením Evropské komise. Prvním kritériem zavedeným v roce 2007 podle tohoto doporučení bylo určení maximálního počtu zaměstnanců na méně než 250. Další kritérium,

platící od roku 1999, požadovalo nezávislost MSP. Poslední kritérium stanovilo ekonomické limity podporovaných podniků (Malach et al., 2005, s. 182).

Aktuálním zákonem je zákon č. 47/2002 Sb. o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Jde o zákon z 11. listopadu 2002, který se nevztahuje na podporu zemědělské a lesnické prvovýroby. Upravuje pouze žadatele, kteří mají trvalé bydliště na území ČR. Tento zákon stanovuje zásady při poskytování podpory a definuje podnikatele malých a středních podniků (Zákony pro lidi, © 2010 – 2019).

2.5.1 Základní právní předpisy

- občanský zákoník – (NOZ) tato právní norma vymezuje základní pojmy jako FO, PO, podnikatel, korporace. Upravuje obecné otázky, které s podnikáním souvisí. Tento základní předpis se použije vždy, pokud neexistuje žádný zvláštní zákon upravující vlastní právní úpravu,
- zákon o obchodních korporacích – (ZOK) – upravuje jednotlivé typy obchodních společností jako a.s., s.r.o., v.o.s. a družstva,
- živnostenský zákon – obsahuje jednotlivé druhy živností, podmínky při vzniku nebo zániku živnosti, práva a povinnosti živnostníků,
- zákoník práce – upravuje práva i povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů a vymezuje náležitosti ke vzniku nebo zániku pracovního poměru. Důležitým bodem je také úprava bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob – upravuje postup při zápisu prováděného notářem a uvádí za jakých podmínek a jaké informace se do veřejného rejstříku zapisují (začátek podnikání, © 1997 – 2019).

2.6 Koncepce podpory MSP na období 2014 – 2020

Významné procento, které v podnikatelském prostředí zaujímají právě MSP, jsem zmínila výše. Jak bylo již řečeno, jedná se o důležitý hnací motor naší ekonomiky, který zaměstnává velkou část zaměstnanců, které někdy nejsou schopny absorbovat ani velké firmy. MSP jsou také spjaté s určitým regionem, přináší mu určité výhody a tvoří tak strukturu konkrétního regionu. Pro Českou republiku je proto nezbytné vytvářet prostor

právě pro MSP, aby mohli své podniky lépe rozvinout a tím přispívali k ekonomickému růstu a sociální soudržnosti.

Kladný důsledek fungování odvětví MSP může být realizován pouze, pokud se tyto podniky budou i nadále snažit zvyšovat konkurenceschopnost. Je to možné pouze za předpokladu snižování nákladů a zvyšování inovací. Jedině tímto lze snáze získat konkurenční výhodu. K tomuto cíli je proto zapojena jen ta část MSP, která je schopná této výzvě čelit. Jde o přijetí různých opatření, která budou brát v potaz délku podnikání a typ činnosti, ve kterém se daný podnik pohybuje, aby došlo k efektivnímu využití veřejných výdajů. Nesmíme ale zapomínat na podporu nově vzniklých podniků, která je samozřejmě neméně důležitá. Velkým úkolem vlády je snaha o snížení administrativní zátěže a celkové fungování veřejné správy. Vláda musí i nadále vynakládat veřejné prostředky, aby lépe posilovala fungování podnikatelského prostředí v ČR.

Právě z tohoto hlediska vychází strategická vize této koncepce: „český podnikatel = nápady, sebevědomí, konkurenceschopnost a prosperita“. Strategická vize této koncepce vidí národního podnikatele, jako osobu, jehož výrobky či služby jsou kvalitní, je schopný stále vymýšlet nové nápady a upravovat stávající nabídku svých výrobků nebo služeb, je schopný reagovat na požadavky konkrétních zákazníků, což je považováno za velikou výhodu oproti velkým podnikům. Dále by měl být schopen uplatnit se na mezinárodním trhu a využít podpory exportu. Měl by mít také příznivé vztahy s firmami příhraničními. (Koncepce podpory MSP, 2012, s. 73 - 74).

2.6.1 Hlavní cíle koncepce

Tato strategie operuje se čtyřmi hlavními cíli:

- posílení postavení MSP v národní ekonomice a zvýšení konkurenceschopnosti. Týká se to zejména podílu exportu na celkovém exportu ČR a exportu do zemí, které stojí mimo EU,
- druhý cíl se zabývá dalším rozvojem hodnotného prostředí pro podnikatele, které souvisí s kvalitním poradenstvím pro tyto podniky. Snaží se také o zvýšení atraktivity technického a přírodního vzdělání. Sleduje se zde například počet podnikatelů v podnikatelských inkubátorech, počty studujících občanů v technických oborech, nebo spolupráce firem se SŠ, VŠ a počet podpořených podniků MSP,

- třetí cíl se týká hlavně inovací a vzniku nové podnikatelské a inovační infrastruktury. Indikátory pro tento cíl mohou být počty patentů, nebo udělených ochranných známek. Sleduje se zde také počet podpořených projektů MSP v oblasti inovací,
- poslední cíl se zabývá omezením energetické a materiální náročnosti při podnikání konkrétní firmy. V souvislosti s úspornými zdroji energie, nebo s vyrobenou energií z obnovitelných zdrojů (Koncepce MSP, 2012, s. 75 - 76).

2.6.2 Strategické priority

V koncepci MSP2014+ jsou vytyčeny čtyři strategické priority. Velmi důležitou pro začínající podnikatele je první priorita, která poukazuje právě na již zmiňovaný rozvoj poradenství a vzdělávání pro startující podnikatele a zkvalitnění samotného podnikatelského prostředí. Pro každého začínajícího podnikatele je jakási analýza podnikatelského prostředí jednou z nejdůležitějších věcí, kterou při počátku podnikání sleduje. Je zde hned několik faktorů, ovlivňující rozhodnutí s podnikáním začít nebo naopak podnikání díky ne příliš kvalitnímu prostředí ukončit.

Podnikatelské prostředí by se mělo vyznačovat tím, že je transparentní a mělo by začínající podnikatele motivovat. Motivací by mohlo být například snížení administrativní zátěže, která je v dnešní době častým tématem.

Pro MSP je mimo hodnotného podnikatelského prostředí důležité opatřit si informace, které ke své činnosti potřebují. Jedná se například o informace dosažitelnosti různých úvěrů a půjček, nebo informace týkající se podnikatelské legislativy. Dalšími jsou nové informační zdroje, které se týkají inovací. Tento typ informací může začínajícím podnikatelům pomoci lépe vyhodnotit oblasti, ve kterých mají potenciál a mohou tak lépe projít v globální soutěži. Do těchto informačních zdrojů řadíme:

- mentoring – rozvoj nových trendů v oblasti podnikání,
- technologický scouting – technické a technologické inovace, know-how,
- koučing – specializované poradenství vhodné pro manažery, zabývající se osobním rozvojem,
- market intelligence – úspěšnost nových i zaběhlých technologií či vynálezů na trhu,

- technologicky foresighting – snaží se odhadovat budoucí poptávku a nastávající trendy (Koncepte MSP, 2012 s. 78 – 80).

Poslední, však neméně důležitou oblastí je samotné vzdělávání podnikatelů. Tato oblast je zaměřená na další profesní vzdělávání manažerů, nebo vlastníků firem. Jedná se o udržení nebo zvýšení kvalifikace a prohloubení dovedností. Nedílnou součástí takové podpory vzdělávání je také potřebná podpora technický oborů. V dnešní době chybějí v naší republice kvalifikovaní pracovníci a s tím je také spojená velká poptávka právě po těchto oborech. Podle analýzy z roku 2011, kterou vytvořila Hospodářská komora ČR má až 60% podniků problém najít vhodné pracovníky technických oborů. Důležité je proto propagovat technické, učňovské a řemeslné obory a zkvalitnit výuku na konkrétních školách (Koncepte MSP, 2012, s. 81).

Koncepci podpory, kterou nahradila výše uvedená, byla koncepce podpory MSP v ČR na roky 2007 -2013. Její pojetí také souviselo s posílení konkurenceschopnosti a další podporou rozvoje MSP. Opírala se o důležitost těchto podniků při tvorbě nových pracovních míst, souvisejících s ekonomickým růstem v regionech. I tato koncepce se zabývala zlepšením podnikatelského prostředí, které vidí jako překážku MSP v podnikatelské činnosti. Jde například zejména o jednodušší daňový systém, či lepší vymahatelnost práva. Důraz kladla koncepce také na spolupráci MSP s dalšími institucemi, jako jsou vysoké školy (Tetřevová, 2009, s. 118).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU SLUŠOVICKO

Pod pojmem mikroregion se rozumí svazek několika obcí. Svazek obcí vzniká pouze z jejich vlastní iniciativy tedy dobrovolně, ne na základě zákona, či jiného příkazu. Obce si mezi sebou vytvoří smlouvu, díky níž je možná vzájemná spolupráce. Cílem je celkový rozvoj území a zkvalitňování života v konkrétních obcích (hobbytec, ©2018).

3.1 Základní charakteristika mikroregionu

Mikroregion Slušovicko je dobrovolný svazek obcí, který sdružuje právnické osoby z 12 obcí ležících v okrese Zlín. Hlavním sídlem tohoto mikroregionu je město Slušovice. Mikroregion byl ustanoven 19. října 2006 Zakladatelskou smlouvou. 27. října téhož roku byl pak zaregistrován u Krajského úřadu Zlínského kraje Zřizovací listinou jako „Dobrovolný svazek obcí – Mikroregion Slušovicko“. V té době k mikroregionu patřilo 9 obcí. Další dvě obce - Hrobice a Ostrata se k mikroregionu přidaly o ne celý půl rok později tedy 7. března 2007. V dnešní době sdružuje tento svazek celkem 12 obcí - Hvozdnou, Slušovice, Podkopnou Lhotu, Veselou, Neubuz, Trnavu, Březovou, Všeminu, Dešnou, Ostratu, Hrobice a Kašavu. Cílem mikroregionu je celkový rozvoj jeho území. Vzniknul za účelem realizování společných projektů a vzájemné spolupráce.

Slušovicko se nachází v turistickém regionu Zlínsko mezi Hostýnskými a Vizovickými vrchy. Krajinu tvoří hlavně pahorkatiny a vrchoviny. Nadmořská výška se zde pochybuje kolem 300 až 500 m. n. m. Nejvyšší vrchol se nachází na severu Hostýnských vrchů – Humenec 703 m. n. m. Územím protéká řeka Dřevnice, na jejím toku je vybudována rozlehlá vodní nádrž Slušovice s plochou necelých 78 ha. Právě tato vodní nádrž slouží jako zásobárna pitné vody na Zlínsku. Region sice nepatří mezi nejnavštěvovanější místa v kraji, ale i zde najdeme příjemná místa k aktivnímu odpočinku či relaxu. Rozmanitý je zde také kulturní život. V obci Hvozdná se například nachází Valašská galerie, či divadlo. Ve Slušovicích se pořádají dostihy, či pravidelné motoristické závody - rally, které probíhají také na území ostatních obcí. Dále zde dochází k pořádání lidových slavností jako masopust, nebo oblíbené košty slivovice. Administrativou spadá region pod Zlínský kraj a okres Zlín, na nižších úrovních do správních obvodů obcí s rozšířenou působností Zlín a Vizovice. Evropské statistické jednotky ho řadí mezi k NUTS II Střední Morava (mikroregion – slušovicko, ©2019).

3.2 Základní vymezení mikroregionu na mapě

Mikroregion se rozkládá na ploše 72,4 km² a leží na východě naší republiky. Centrum mikroregionu – město Slušovice leží přibližně 10 km severovýchodně od Zlína. Město Zlín je tedy nejbližším a zároveň největším sousedním městem. Je také přirozeným administrativním, kulturním a obchodním centrem této oblasti. Další velké okresní město v okolí je Vsetín, který má přes 28 000 obyvatel. V rámci regionálních vazeb je mikroregion hned po Zlínu významný pro město Vizovice. Významné jsou zde vazby mezi obcemi v mikroregionu a samotným centrem.

Některé obce spadají také do Euroregionu Bílé Karpaty, který vznikl v roce 1999. Jde o platformu pro přeshraniční spolupráci se Slovenskou republikou. Hlavním přínosem Euroregionu je možnost realizovat evropské programy přeshraniční spolupráce a celkové rozšíření spolupráce těchto dvou zemí (Strategický rozvojový plán Mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 3 – 4).

Obrázek 2 Poloha mikroregionu Slušovicko v rámci ČR (Strategický plán Mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 3)

Obrázek 3 Administrativní rozčlenění mikroregionu (Strategický plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 4)

3.3 Obce mikroregionu

Slušovice

Město Slušovice leží v nadmořské výšce 275 m. n. m. na úpatí Hostýnských a Vizovických vrchů. Žije zde necelých 3000 obyvatel. První zmínka o Slušovicích pochází z roku 1261. K největšímu rozvoji města došlo po II. Světové válce, kdy docházelo k rozmachu místního zemědělského družstva. Za tímto úspěchem stál hlavně František Čuba, který neodmyslitelně patří k historii města. V roce 1996 se Slušovice staly městem a jsou tedy nejmladším a zároveň nejmenším městem regionu Zlín. Za dominantu města je považován farní kostel Narození sv. Jana Křtitele, který je také jedinou historickou památkou města. Významně navštěvovaným místem je dostihový areál, který patří mezi největší areály svého druhu na Moravě. Každoročně se zde pořádají dostihové závody, které jsou spojeny s celodenním program pro celou rodinu. Uvnitř tohoto hřiště bylo vybudováno moderní golfové hřiště. Ve Slušovicích se nachází také letiště – Bílá hlína, dnes využívané spíše pro vyhlídkové lety apod. V centru města stojí zrekonstruovaná budova sokolovny, kde se pořádají plesy, výstavy či jiné kulturní akce. V této sokolovně sídlí také městská knihovna. Pro služby občanům zde slouží radnice, nebo pošta. V obci najdeme také městský fotbalový stadion s kapacitou až 7000 diváků (slusovice, ©2012, fcslusovice, ©2019).

Obrázek 4 Znak města Slušovice (slusovice, ©2012)

Hvozdná

Obec Hvozdná leží 12 km severovýchodně od Zlína. Žije zde cca 1286 obyvatel (ČSÚ k 31. 12. 2018). Obec se rozkládá na 735 ha v nadmořské výšce 333 m. n. m. v malebném údolí kolem rybníku Argalaška a Hvozdenského potoka až po nejvyšší místo v obci – Osmek. První zmínka o obci pochází z roku 1446. Mezi kulturní památky patří kaplička Sedmibolestné Panny Marie, dřevěný kříž, kamenný smírčí kříž a kostel z roku 1748. Najdeme zde obecní úřad a vněm veřejně přístupnou Galerii Josefa Hvozdenského V obci je sportovní areál, kde se nachází hala na tenis a venkovní koupaliště. Dále zde najdeme fotbalové hřiště, nebo hřiště pro děti, které je ozdobou obce. Obec žije hlavně aktivitou ochotnického divadla. V obci se sdružují zahrádkáři, myslivci, chovatelé apod. (hvozdna, 2019)

Obrázek 5 Znak obce Hvozdná (hvozdna, 2019)

Trnava

Obec Trnava se pyšní tím, že je nejdelší obcí v České republice. Leží cca 22 km severovýchodně od Zlína a rozkládá se na 1180 ha. V obci žije cca 1170 obyvatel. Obec se dělí na horní část – Hořansko a dolní část – Dolansko. V dolní části naměříme 340 m. n. m., v horní části sahá nejvyšší vrchol do výšky 650 m. n. m. Najdeme zde obecní úřad, matriku, obecní knihovnu, poštu, mateřskou i základní školu. Historickou památkou je zde hostel Navštívení Panny Marie. Ke sportovnímu vyžití zde slouží fotbalové i víceúčelové hřiště, tenisové kurty a v zimě dokonce dva lyžařské vleky (trnava, ©2014).

Obrázek 6 Znak obce Trnava (trnava, ©2014)

Všemina

Obec leží v údolí po obou stranách potoka Všeminky v nadmořské výšce 370 m. n. m. na výměře 1164 ha. V obci žije cca 1130 obyvatel. Obec a její okolí je součástí Vizovické vrchoviny. Na území obce se nachází resort Všemina – Aktivity park. Kde je možnost se ubytovat, využít wellness centra či lanové stěny (obecvsemina, 2019, vseminahotel, ©1997-2019).

Obrázek 7 Znak obce Všemina (obecvsemina, 2019)

Kašava

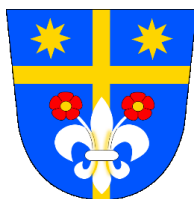
Obec Kašava je součástí Západních Karpat a patří do celku Hostýnsko – Vsetínská hornatina. Kašava leží v údolí řeky Dřevnice, v povodí řeky Moravy v nadmořské výšce 340 m. n. m. a rozkládá se na 840 ha. Počet obyvatel k 31. 12. 2018 bylo 924. Nachází se zde mateřská i základná škola, pošta, obecní knihovna a zdravotnické zařízení a hasičská zbrojnice. Obec Kašava se k mikroregionu přidala jako poslední (kasava, ©2019).

Obrázek 8 Znak obce Kašava (kasava, ©2019)

Veselá

Historicky první zmínka o obci pochází z roku 1407. Obec leží v nadmořské výšce 346 m. n. m. na výměře 450 ha a leží 13 km od Zlína. Žije zde cca 840 obyvatel. Tak jako v ostatních obcích mikroregionu i zde najdeme mateřskou i základní školu, obecní knihovnu, hasičskou zbrojnici, fotbalové i dětské hřiště a také hřiště s umělým povrchem. Historickou památkou jde zde kaplička sv. Anny (veselauzlina, 2019).

Obrázek 9 Znak obce Veselá (veselauzlina, 2019)

Březová

Obec se nachází na pohraniční části jihovýchodní Moravy, na úpatí velkého Lopeníku. První zmínka o obci pochází z roku 1492. Dominantou v obci a zároveň chráněnou památkou je chrám sv. Cyrila a Metoděje. Samotná obec leží v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Obec se rozléhá na ploše 13,77 km² v nadmořské výšce 433 m. n. m. V obci žije 516 obyvatel (obecbrezova, © 2019).

Obrázek 10 Znak obce Březová (obecbrezova, © 2019)

Hrobice

Obec leží na jihozápadním svahu Hostýnsko – Vsetínských hornatin nad Slušovicemi a 12 km od Zlína. Na severovýchodní straně obce se nachází vodní nádrž Slušovice a na jihozápadě se rozléhá výhled do širokého okolí a pastviny. Občané zde mají k dispozici například mateřskou školu, obchod, nebo pohostinství. Žije zde 465 občanů a obec se nachází ve výšce 350 – 441 m. n. m., na rozloze 465 ha (hrobice, © 2019).

Obrázek 11 znak obce Hrobice (hrobice, ©2019)

Neubuz

Obec Neubuz leží ve výšce 300 m. n. m. cca 16 severovýchodně od Zlína na 540 ha a žije zde 457 lidí. Polovinu rozlohy tvoří smíšené lesy. Za posledních 20 let došlo v obci k řadě významných změn a rekonstrukcí, které přispěly mimo jiné ke zkvalitnění kulturního, sportovního a společenského života. Najdeme zde například základní školu, obchod, obecní knihovnu či nově zrekonstruovanou hasičskou zbrojnicí pro sdružení dobrovolných hasičů (neubuz, © 2019a).

Obrázek 12 Znak obce Neubuz (neubuz, © 2019)

Ostrata

Obec byla pojmenována podle potoku, jehož symbol najdeme také ve znaku obce. První zmínka o obci pochází z roku 1391. Obec se rozkládá ve výšce 314 m. n. m. a katastrální výměra obce činí 355 ha. V Ostratě žije 409 obyvatel (ostrata, 2019).

Obrázek 13 znak obce Ostrata (ostrata, 2019)

Podkopná Lhota

Obec leží v lesnaté oblasti, v údolí pod vrcholem hory Kopná, který se tyčí do výšky 674 m. n. m. Katastrální výměra obce je 483 ha a žije zde 331 obyvatel. První písemná zmínka o obci pochází již z roku 1512 (podkopnalhota, © 2019).

Obrázek 14 Znak obce Podkopsná Lhota (podkopsnalhota, © 2019)

Dešná

Dešná je nejmenší obcí mikroregionu, která leží cca 20 km na východ od Zlína v klidové oblasti Přírodního parku Vizovické vrchy. Obec leží v nadmořské výšce 360 m. n. m. na ploše 216 ha, z čehož je téměř polovina lesnatá krajina. Obec obývá 216 obyvatel. Dešná národopisně náleží do moravského Valašska. Dodnes se zde dochovalo několik původních staveb tzv. dřevěnic, typických právě pro oblast Valašska (desnauzlina, © 2019).

Obrázek 15 znak obce Dešná (desnauzlina, © 2019)

3.4 Historie mikroregionu

Prvními důkazy, které dokládají osídlení území, jsou kamenné nástroje prvních zemědělců pocházející z doby kamenné. Toto osídlení bylo jen velmi řídké. Bohatší nálezy, které vypovídají o silnějším osídlování, pocházejí z doby laténské. Dále byla oblast osídlována keltskými, germánskými a slovanskými kmeny. Od 13. století bylo celé území spravováno z hradu Lukov. Většina obcí v regionu vznikla v době kolonizace neosídlených území. V době, kdy se odehrávali husitské války, zde proběhla známá bitva u Slušovic. V roce 1446 byly Slušovice povýšeny na městečko, díky čemuž získali řadu privilegií v oblasti řemeslné výroby či obchodu. Po husitských válkách a dalších historických konfliktech byla řada obcí poničena a většinou i opuštěna. Následujícím milníkem bylo pak 16. a 17. století, kdy docházelo k obnově obcí a hospodářského života. Přišla valašská kolonie a s ní došlo ke vzniku dalších osad v území. Dalším konfliktem, který napomohl k opětovnému poničení obcí, byla třicetiletá válka. Po vpádu dalších vojsk a různých povstání se hospodářský život obnovoval jen velmi pomalu. Od 2. poloviny 17. století vznikal systém

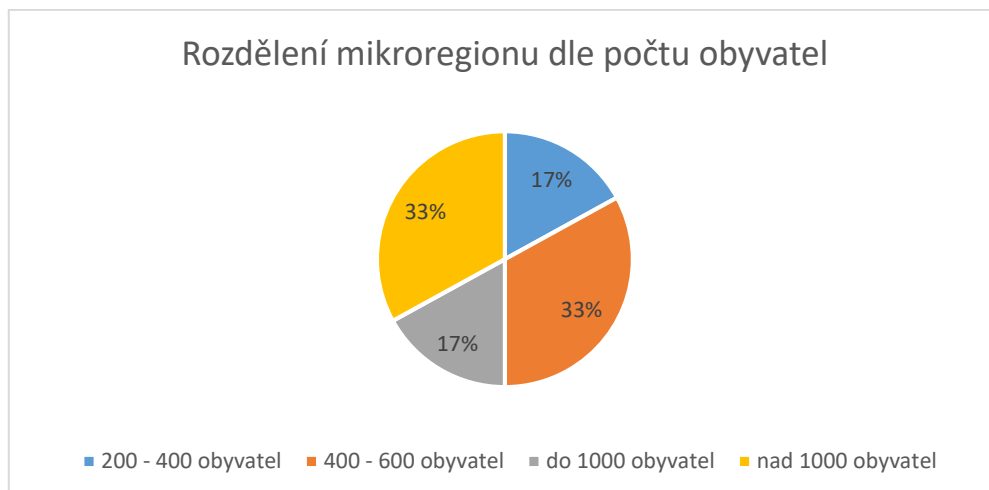

velkostatkářského hospodaření. Dlouhou dobu zde převažovala činnost řemeslníků a obchodníků, na venkově zase převažovala činnost zemědělců až do druhé světové války. Větší průmyslové podniky se postupně začaly objevovat kolem 19. století hlavně v okolních obcích. Postupně byly budovány školy, nebo různé kulturní spolky. V té době už docházelo k rozvoji Baťovských závodů ve Zlíně, což pro slušovické obyvatele znamenalo přírůst pracovních příležitostí a postupné prosazení průmyslové výroby také na území Slušovicka.

Když se po druhé světové válce k moci dostali komunisté, došlo k zestátňování majetku. V 50. letech docházelo ke vznikům jednotných zemědělských družstev, které přecházely do vlastnictví státu. Velkým rozvojem území se proslavilo také tehdejší JZD Slušovice. Právě vznik tohoto zemědělského družstva přispěl k rozrůstání města Slušovic. Do dnešní doby došlo k nárůstu obyvatelstva dvojnásobně. V polovině 70. let 19. století sdružovalo družstvo 17 obcí a provozovalo svou hospodářskou činnost až na necelých osmi tisících hektarech. Existence JZD pro okolní obce znamenala pracovní místa i možnost trvalého bydlení. V dobách, kdy se družstvu dařilo nejvíce, docházelo k budování sídlišť, průmyslových zón, dostihového areálu a hlavně také čtyřproudové příjezdové komunikaci vedoucí do Slušovic. Po roce 1898 došlo k rozpadu družstva a postupnému zániku provozoven. Řada firem, která byla vytvořena v souvislosti s družstvem i nadále na území provozuje své podnikatelské aktivity, celkově však ekonomika města klesla. V roce 1996 se Slušovice stali nejmladším a nejmenším městem na Zlínsku. Rozvinula se zde důležitá spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem (Strategický rozvojový plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 6 – 7).

3.5 Obyvatelstvo

Na území mikroregionu žilo k 31. 12. 2018 10 725 obyvatel. Jde tedy o cca 5 % z celkového počtu obyvatelstva v regionu. Jedná se o venkovský region, pouze s jedním ne příliš velkým městem Slušovice. K 31. 12. 2018 zde žilo 2 980 obyvatel. Mezi největší obce patří například Hvozdná, Trnava a Všemina, které mají přes třináct set obyvatel. Nejmenší obcí je Dešná s 216 obyvateli a Podkopná Lhota s počtem obyvatel 331. Rozdělení mikroregionu dle počtu obyvatel v jednotlivých obcích v závislosti na celkové populaci v mikroregionu popisuje následující graf (ČSÚ, 2019).

Obrázek 16 Rozdělení mikroregionu dle počtu obyvatel v obci k 31. 12. 2018 (ČSÚ, 2019, vlastní zpracování)

Dlouhodobý vývoj obyvatelstva je nejzajímavější u města Slušovice, kde došlo k velkému nárůstu obyvatel, který souvisel s výše zmíněným JZD. Růst obyvatel zde pokračoval až zhruba do roku 2000. Pokud sledujeme růst obyvatel Slušovic vzhledem k větším okolním městům jako je Fryšták, nebo Vizovice, bývaly Slušovice v roce 1970 poměrně malou obcí. Postupně však v průběhu 70. a 80. let dorostli až téměř na velikost Fryštáku. Slušovice jsou poměrně mladým centrem (Strategický rozvojový plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 12).

Krátkodobý vývoj už tak překvapivý není. Tabulka níže ukazuje, že počet obcí, ve kterých dochází ke snižování obyvatelstva, je alespoň v posledním sledovaném roce totožný s počtem obcí, kde dochází k růstu. Počty obyvatel při nárůstu i při poklesu nejsou nijak závratnými. Jedná se o běžné změny ve vývoji obyvatelstva. Za posledních 5 let se tedy nestala žádná významná událost, která by zapříčinila enormní nárůst či pokles. Většina obcí z mikroregionu má výhodnou polohu vzhledem k blízkosti k centru mikroregionu - Slušovic, nebo k blízkosti krajského města – Zlína.

Tabulka 3 Krátkodobý vývoj obyvatelstva (ČSÚ, 2019, vlastní zpracování)

<i>Obec</i>	<i>Počet obyvatel r. 2014</i>	<i>Počet obyvatel r. 2015</i>	<i>Počet obyvatel r. 2016</i>	<i>Počet obyvatel r. 2017</i>	<i>Počet obyvatel r. 2018</i>
<i>Slušovice</i>	2941	2985	2962	2988	2980
<i>Hvozdná</i>	1249	1265	1285	1294	1286
<i>Trnava</i>	1147	1140	1155	1553	1166
<i>Kašava</i>	912	902	897	920	924
<i>Všemina</i>	1150	1145	1130	1135	1134
<i>Veselá</i>	812	821	817	832	841
<i>Březová</i>	495	497	510	502	516
<i>Hrobice</i>	466	467	457	472	465
<i>Neubuz</i>	464	459	463	459	457
<i>Ostrata</i>	384	391	402	405	409
<i>P. Lhota</i>	319	321	324	332	331
<i>Dešná</i>	205	204	203	209	2016

3.5.1 Dojížd'ka za prací

Na základě dat zveřejněných 31. 12. 2004 na stránkách Českého statistického úřadu dojíždí nejvíce občanů do dvou center – Zlín, Slušovice. Dojížd'ka a vyjížd'ka je jedním z ukazatelů integrity regionů a regionálního významu center. Do centra mikroregionu tedy Slušovic dojíždí nejvíce občanů pouze ze tří obcí a to z Neubuze, Všeminy a Dešné. Slušovice tedy nejsou dostatečně integrujícím centrem pro okolní obce z hlediska pracovní dojížd'ky. Pro zbytek občanů je pořád lukrativnějším ekonomickým centrem Zlín. Téměř ze všech obcí v regionu dojíždělo průměrně až 75 % obyvatel za prací, jedinou výjimkou byly Slušovice, kde vyjíždělo za prací 50 % ze všech ekonomicky aktivních obyvatel. Pokud se zaměříme pouze na to, kolik občanů z ostatních obcí v mikroregionu dojíždělo za prací do Slušovic, zjistíme, že to bylo pouze cca 460 občanů. Což je téměř stejný počet,

který do Slušovic dojížděl ze Zlína. Na základě rozdělení dojížděky dle odvětví vede průmysl. (ČSÚ, 2019a)

3.6 Dopravní infrastruktura

3.6.1 Silniční doprava

Hlavní postavení při přepravování osob, či zboží zaujímá automobilová silniční doprava. Mikroregion je poměrně dobře napojen na regionální silniční dálkové trasy, problém je pak s napojením na síť dálnic. Je zde jediná silnice II. třídy č. 491 vedoucí v trase Fryšták – Slušovice – Lípa. Tato komunikace tvoří spojnici mezi krajským městem, dálniční sítí, nebo slouží jako napojení se Slovenskou republikou. Na Slovensko vede silnice I. třídy č. 49, která se za hranicemi dále napojuje na dálnici. Napojení na Českou i Slovenskou dálniční síť by napomohla výstavba rychlostní silnice R49, která je kvůli ekologům blokována již od roku 2002. Větší význam má také silnice III. třídy č. 4915, která spojuje Slušovice se Vsetínem. Ostatní silnice mají spíše lokální význam. Pohodlný příjezd do Slušovic umožňuje například čtyř proudová silnice, na kterou se v Lípě napojuje silnice vedoucí ze Zlína (Strategický plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 32).

3.6.2 Železniční doprava

Železniční doprava není v mikroregionu realizována, nevede tu tedy žádná železniční trať. Nejbližší možná zastávka se nachází v Lípě. Jezdí tudy regionální spoj Otrokovice – Zlín – Vizovice. Na trati jezdí převážně osobní vlaky, proto má trať spíše regionální význam.

3.6.3 Vodní a letecká doprava

Vodní doprava se na území nevyskytuje vůbec. V okolí můžeme zmínit například Baťův kanál s nejbližším přístavem v Napajedlích. Na území Slušovic se sice nachází letiště Bílá hlína, vzlétají zde ale pouze ultralehké letouny. Nejbližší vnitrostátní letiště se nachází v Holešově (Strategický plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 33).

3.7 MAS Vizovicko a Slušovicko

Místní akční skupina je společenstvo občanů, neziskovým organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obce, svazky obcí), spolupracující za účelem rozvinout venkov, zemědělství, získávat finanční podpory z EU a z národních programů

pro svůj region. Hlavním cílem tohoto sdružení občanů je zlepšování kvality samotného života i životního prostředí. MAS nejsou politicky závislé. K 9. 10. 2018 bylo napočítáno 179 MAS (nsmascr, ©2019).

Mezi jednu z nich patří právě MAS Vizovicko a Slušovicko o. p. s., která vznikla v roce 2007 „dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů“. V roce 2009 byla vybrána jako partnerství podnikatelů, obcí a neziskových organizací k realizaci Strategického plánu Leader z Programu rozvoje venkova, opatření IV. 1. 1. Z důvodů rozšiřování aktivit, zkvalitnění své práce a další zvýšení transparentnosti využila možnost zákona č. 68/2013 Sb. ke změně právní normy od 1. 1. 2013 na obecně prospěšnou společnost. MAS VaS tvoří obce ze dvou mikroregionů – Slušovicko, Vizovicko. Výjimku tvoří obec Vlčková, která není členem žádného mikroregionu. Dle evropského rozdělení spadá region pod NUTS II Střední Morava. Za centra jsou považovány města Vizovice a Slušovice (masvas, ©2019).

Obrázek 17 Územní působnost MAS Vizovice a Slušovice (masvas, ©2019)

3.8 Nejvýznamnější podnikatelské subjekty na území

Velké firmy se převážně koncentrují ve Slušovicích, Trnavě, Všemíně či Neubuzi. Ostatní menší firmy jsou pak na území mikroregionu rozmístěny relativně rovnoměrně. Z hlediska odvětví se jedná převážně o kovovýrobu, výrobu plastů či automobilový průmysl. Dále pak maloobchod a velkoobchod.

Greiner Packaging – Slušovice - Neubuz

Tento podnik se zabývá výrobou nátěrových hmot, technických dílů z plastu a jejich následnou montáží. Dochází zde také k výrobě plastový hraček. Prvotně se ale zabývají výrobou plastových výrobků (kelímků) pro potravinářský průmysl. Další pobočkou je Greiner assistec, která sídlí na území obce Březová. Zde dochází právě k následné montáži plastových výrobků. Montují se tady například hračky firmy Lego, svářečské helmy apod. Firma je považována za největšího zpracovatele plastu v České republice i na Slovensku. Nejvíce výrobků exportují do Rakouska, Německa, Polska, Slovenska, Maďarska či Švýcarska. Firma se dostala také k významným zahraničním zakázkám. Počet zaměstnanců tohoto podniku se pochybuje okolo 350. Jde tedy o velmi významného zaměstnavatele v kraji (katalogfiremzk, 2019, hbi, 2019).

Mould & Matic Solutions – Neubuz

Tento podnik sídlí hned za hranicí Slušovic na okraji obce Neubuz. Jeho činnost významně souvisí právě s výše zmíněným podnikem. Jde o strojírenskou firmu vyrábějící formy, které jsou využívány firmou Greiner pro výrobu kelímků. Jejich strojírenské výrobky slouží mimo jiné pro řadu firem u nás i v zahraničí. Dříve patřily obě firmy pod jednu společnost, dnes pouze sídlí ve stejném areálu a firma Mould & Matic Solutions patří rakouskému majiteli. Ve firmě pracuje cca 55 zaměstnanců (edb, 2019).

Fagus a.s. – Slušovice, Trnava

Vedení firmy sídlí ve Slušovicích, provoz podniku vychází z obce Trnava. Firma Fagus je vlastníkem pěti výrobně – technických provozoven, kdy hlavní sídlo firmy leží ve Slušovicích, další obchodní pobočky, nebo pobočky k pronájmu v Praze či Bratislavě. Firma se řadí mezi největší ve svém oboru na území České republiky i na Slovensku. Portfoliem tohoto podniku je výroba obytných buněk. Práci zde našlo cca 300 zaměstnanců (fagus, © 2019).

TNS Servis – Slušovice

Jedná se o firmu pohybující se na trhu již přes 25 let. Firma se specializuje na zakázkovou či sériovou výrobu a montáž, převážně pro automobilový a elektronický průmysl. Jejich výrobky jsou exportovány po celém světě. Také firma TNS Servis je významným zaměstnavatelem mikroregionu. Dává práci až 370 zaměstnancům (katalogfiremzk, 2019a, tnservis, 2019).

SWS – Slušovice

Firma SWS je jednou z největších českých firem distribuujících moderní informační technologii. Firma získala také spousty ocenění v oblasti managementu kvality. Firma se dále zabývá programovým vybavením počítačů, příslušenstvím počítačů, konzultačních a poradenských služeb v oblasti výpočetní techniky. Hlavním sídlem firmy jsou Slušovice. V Praze se nachází další jejich pobočka a v Bratislavě pak dceřiná společnost – SWS Distribution. Tento velkoobchod s kancelářskou a výpočetní technikou zaměstnává přes 130 zaměstnanců (sws, ©1998 – 2019, hbi, 2019a).

PARTR - Všemina

Společnost PARTR spol. s r. o. patří mezi nejvýznamnější subjekty v České republice, zabývající se ekologickou likvidací a zpracováním kovového odpadu. Společnost začínala jako sběrna surovin, kdy hlavní činností byl výkup kovů. Jen pro představu měsíčně firma PARTR zpracuje cca 700 tun odpadu z barevných kovů, cca 800 tun železného šrotu a cca 600 tun papírového odpadu. Celkový roční obrat firmy se uvádí okolo jedné miliardy korun. Chod firmy zajišťuje cca 160 zaměstnanců (partr, ©2012 – 2019).

Elkoplast – Ostrata

Firma elkoplast se zabývá výrobou plastových kontejnerů. Své výrobky exportuje až do 35 zemí a ve firmě je zaměstnáno cca 150 zaměstnanců. Firma operuje s třemi výrobními závody, které disponují technologiemi kovovýroby, rotačního odlévání plastů a výrobou sklolaminátu (elkoplast, 2019).

Monza CZ

Jde o podnik se čtyřicetiletou tradicí na trhu v oblasti výroby velkoobjemových kontejnerů z oceli. Výrobky tohoto podniku jsou velkými nositeli kvality a jsou vyráběny dle konkrétních požadavků zákazníků. Ve firmě pracuje přes 60 zaměstnanců (monza, ©1992 – 2017).

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

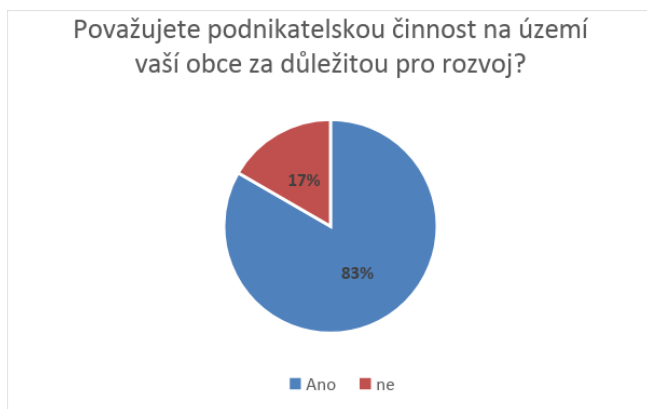
Podkladem pro práci bylo dotazníkové šetření zaměřené na dvě cílové skupiny. Jednou ze skupin byly samotné obce a na druhé straně stál názor podnikatelských subjektů z daných obcí. Dotazníkové šetření bylo spuštěno na začátku března 2018. Dotazníky byly vyplňovány zejména elektronickou formou, popřípadě telefonicky. Dotazníky vyplnilo všech 12 obcí a 41 subjektů MSP, výjimečně i větší podniky. Vzorek dotazovaných MSP se může zdát pro analýzu příliš malý. Musíme však brát v potaz to, že se jedná většinou o malé obce. Žádoucí bylo, aby z každé obce přišly vždy minimálně dva dotazníky. Také jsem se snažila o to, aby se všechny oslovené firmy nezabývaly stejným oborem. Pokud by byly dotazované firmy pouze jednoho zaměření, mohlo by docházet ke zkreslení výsledků. Cílem tohoto šetření bylo zjistit názor obcí a podnikatelů na podporu podnikání v mikroregionu Slušovicko.

Dotazník pro obce i podnikatele obsahoval stejný počet otázek, tedy 15. Většina z těchto otázek byly koncipovány jako otázky uzavřené, objevovaly se zde ale také otázky otevřené, či otázky obsahující možnosti výběru.

4.1 Vyvození výsledků dotazníkového šetření ze strany obce

4.1.1 Důležitost podnikání pro rozvoj konkrétní obce

Hned první otázka se zabývá tím, zda vůbec obce považují činnost podnikatelů na jejich území za důležitou pro rozvoj. Na otázku odpovědělo všech 12 obcí, pouze dvě uvedly, že ne. Je tedy zřejmé, že podnikatelské subjekty rozvoj obce ovlivňují pozitivně. Dobře zavedené firmy mohou zatraktivnit obec a přinést jí řadu výhod.

Obrázek 18 Graf k otázce č. 1 (vlastní zpracování)

4.1.2 Počet podnikatelských subjektů na území obce

Další dotazovaná otázka sloužila spíše jako informační pro tvoření druhé verze dotazníku, který sledoval pohled firem. Otázka rozděluje podniky na území konkrétní obce podle toho, do jaké spadají kategorie dle velikosti a dle odvětví. Nejvíce podnikatelských subjektů na území mikroregionu spadá pod střední podniky do 250 zaměstnanců a nejvíce uváděným oborem byla výroba (zejména kovovýroba), strojírenství a soukromé zemědělství. Jedná se o venkovské obce, proto je soukromé zemědělství často převažujícím odvětvím.

4.1.3 Rozšíření podnikatelských subjektů na území obce

Cílem další otázky bylo zjistit, zda obcím chybí na jejich území nějaký konkrétní druh podnikání, popřípadě jaký. Mezi kladnými odpověďmi na tuto otázku se objevoval zájem o výrobní či řemeslnou činnost. Ostatní odpovědi byly záporné a to, že obce na svém území nepotřebují žádný další druh podnikání, nebo je nenapadá, jaký typ podnikání na území chybí. Zájem o výrobní či řemeslnou činnost, měli zejména ty obce, které na svém území mají pouze malé živnostníky zabývající se například maloobchodem, či pohostinstvím.

4.1.4 Spolupráce firem formou klastrů

Na tuto otázku se objevovali pouze záporné odpovědi, tedy že žádná místní firma nespolupracuje s ostatními firmami (institucemi) v regionu formou klastrů. Pro podniky v obcích by tento druh spolupráce znamenal zejména zvýšený počet inovací, zlepšení exportu, přilákání investorů a celkový rozvoj území. S podporou těchto uskupení se zabývá například organizace CzechInvest.

4.1.5 Podnikání obce

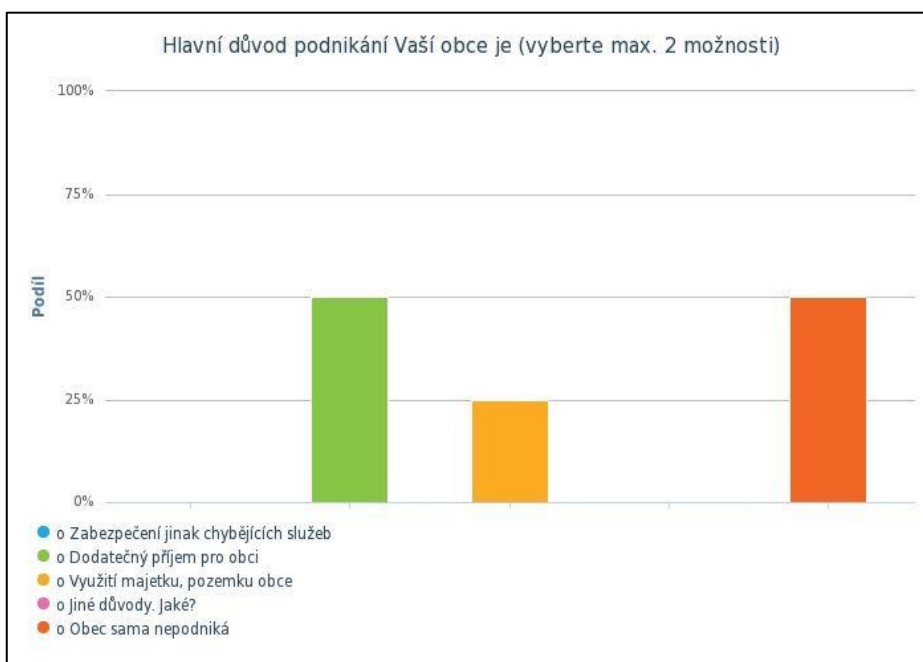
Cílem této otázky bylo zjistit, zda obec podniká sama a pokud ano tak v jakých oblastech je činnost provozována. Z dvanácti dotazovaných obcí odpovědělo kladně 9 z nich, většinou však nechtěli uvést oblast svého podnikání. Oblast podnikání uvedlo 5 z nich a vždy se jednalo hlavně o činnosti spojené s pronajímáním – zejména pak s pronájmem obecního majetku. Je tedy zřejmé, že tyto malé venkovské obce nemají moc možností, jak podnikat samy za sebe a samostatné podnikání zde hraje pouze minimální roli.

Obrázek 19 Graf k otázce č. 2 (vlastní zpracování)

4.1.6 Hlavní důvod podnikání obce

Další otázkou byla snaha zjistit, jaký je hlavní důvod podnikání obce. Pokud respondent v předchozí otázce odpověděl, že obec sama nepodniká, mohl být uveden pouze jeho subjektivní názor na podnikání ostatních obcí, nebo mohl vybrat možnost – obec sama nepodniká. Na výběr bylo pět možností, z nichž mohly vybrat pouze dvě. Hlavním důvodem je dle níže uvedeného grafu dodatečný příjem do rozpočtu a využití majetku obce. Zajímavá je četnost odpovědí, že obec sama nepodniká. Dochází tak k vyvrácení předchozích výsledků. Může za to nejspíše možnost výběru dvou odpovědí. Obce, které podnikají jen minimálním způsobem, mohly jako druhou možnou vybírat právě zápornou odpověď.

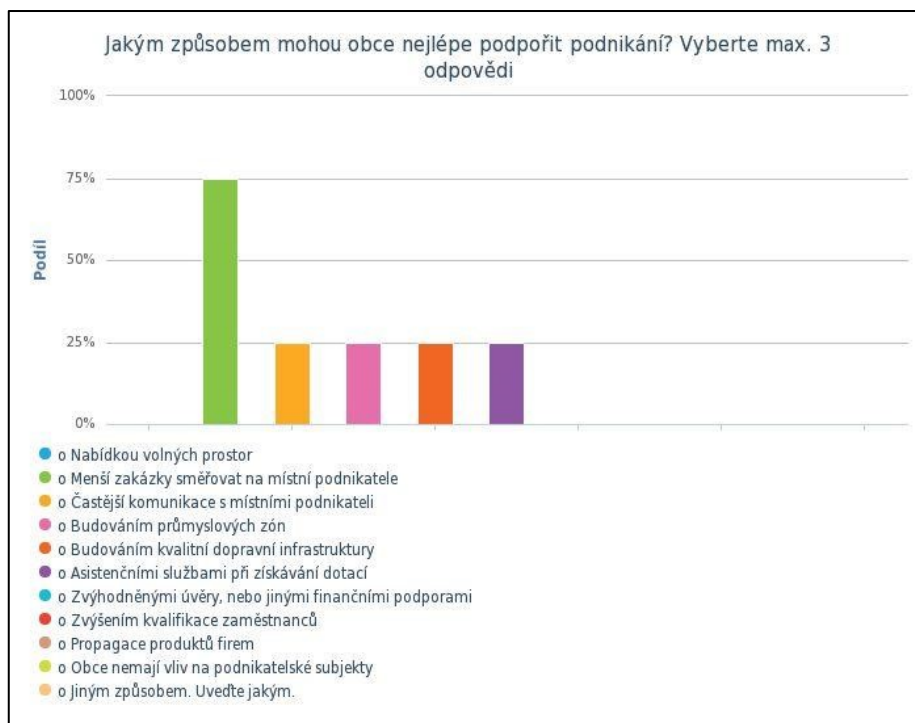
Obrázek 20 Graf k otázce č. 6 (survio, ©2012 -2019)

4.1.7 Podpora podnikání a podnikatelů ze strany obce

V sedmé otázce bylo žádoucí zjistit, zda obec přímo podporuje podnikání, či konkrétního podnikatele na území obce. Zde se jedna polovina, tedy šest obcí přiklonilo k odpovědi kladné a zbylá polovina odpověděla záporně, z nichž bohužel nikdo nevedl konkrétní způsob této podpory. Obce se tedy snaží podniky nějakým způsobem podporovat, není na to ale kladený nijak velký důraz. O čemž vypovídá hlavně to, že nikdo z obcí nevedl, jakým způsobem živnostníky podporují.

4.1.8 Nejvhodnější způsob podpory podnikání ze strany obce

V otázce číslo osm vybírali respondenti z jedenácti nabízených možností vždy maximálně tři. Jednalo se o nejlepší způsoby podpory podnikání obcí. Obce jako nejlepší způsob vidí směřování zakázek na místní podnikatele. Dalšími možnými způsoby podpory podnikání jsou častější komunikace, budování průmyslových zón v obcích, budování kvalitní dopravní infrastruktury, nebo asistenční služby spojené se získáváním dotací. Z hlediska dostupnosti se jeví jako nejjednodušší možnost podpory právě častější komunikace, což je něco, na co by se měli obce více zaměřovat.

Obrázek 21 Graf k otázce č. 8 (survio, ©2012 -2019)

4.1.9 Výskyt průmyslových zón na území

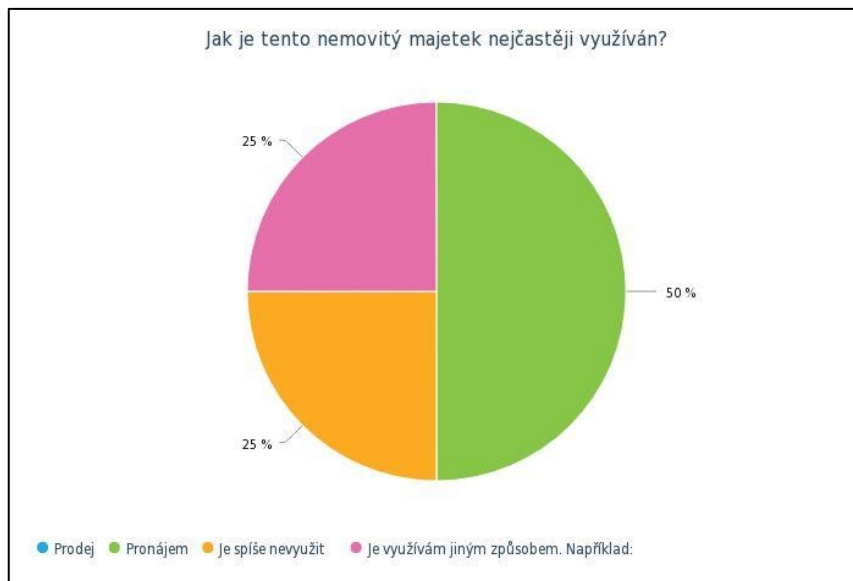
Tato otázka se zabývala výskytem průmyslových zón na území a jejich případným využitím. Odpovědi na tuto otázku vypovídají spíše o absenci těchto zón na katastru mikroregionu. Na území se nachází pouze průmyslová zóna v blízkosti firmy Greiner packaging na území Slušovic, nebo průmyslová zóna v obci Březová – Nové dvory. Tyto průmyslové zóny jsou spíše ve vlastnictví soukromého majitele, nesouvisí tedy s provozem konkrétního podniku. Otázkou je, zda by výskyt průmyslových zón využilo v mikroregionu více firem, či je naopak jejich absence brána pozitivně (vzhledem k okolní krajině) a není proto kladen důraz na jejich budování. Když vezmeme v potaz předchozí otázku, řada obcí vidí budování průmyslových zón jako vhodnou podporu živnosti v obci, jedná se však pouze o teoretickou otázku a nemusí prakticky znamenat, že by obce průmyslové zóny na svém území reálně chtěly.

4.1.10 Stavební pozemky a nemovitosti ve vlastnictví obce

V dotazníku byly tyto dvě otázky pokládány každá zvlášť, patří ale typově k sobě, proto budou rozebírány společně. Z celkového počtu dvanácti respondentů má ve vlastnictví stavební pozemky osm z nich. U nemovitostí je situace příznivější a každá obec uvedla, že vlastní alespoň nějakou budovu. Pro obce, které vlastní pozemky vhodné pro stavbu, může být například snazší přilákat nové obyvatele tím, že tyto pozemky nabídnou k prodeji. Je to tedy možnost, díky níž může být obec atraktivnější právě pro nově přicházející živnostníky. Budovy ve vlastnictví obcí jsou zejména obecními.

4.1.11 Nejčastější způsob využití nemovitostí

Jak obce nejčastěji tento nemovitý majetek využívají? V nabídce byly čtyři možnosti. Převažovala zde padesátiprocentní odpověď - pronájem, 25 % obcí uvedlo, že je majetek spíše nevyužit a dalších 25 % obcí uvedlo, že je využíván jiným způsobem. V tom případě byla možnost dopsat jako poznámku, o jaký způsob využití se jedná. Objevila se zde jednoznačná odpověď a to, že majetek využívá samotná obec. Jedná se tedy zřejmě o obecní úřady, knihovny, a ostatní budovy ve vlastnictví obce.

Obrázek 22 Graf k otázce č. 12 (survio, ©2012 -2019)

4.1.12 Podpora bydlení pro zaměstnance místních firem

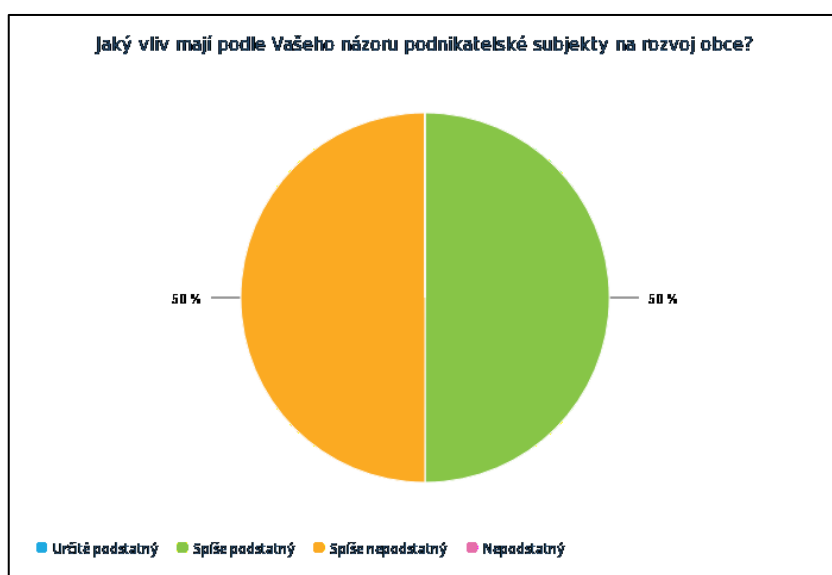
Třináctou otázkou byla snaha zjistit, zda obce podporují bydlení pro přistěhování nových obyvatel, kteří jsou zaměstnáváni některou místní firmou. Také jak tato podpora konkrétně vypadá. Zde se neobjevila ani jedna kladná odpověď. Obce, které vyplňovali dotazník telefonicky, uvedly, že podpora ubytování je spíše otázka větších firem, které tuto možnost svým zaměstnancům nabízejí. Jedná se hlavně o případy, kdy se snaží přilákat zaměstnance z jiného kraje, popřípadě i jiného státu. Obce tedy nenabízejí k pronájmu obecní byty, aby přilákali nové ekonomicky aktivní obyvatele, tuto „starost“ přenechávají podnikům samotným.

4.1.13 Vliv podnikatelského sektoru na zaměstnanost v obcích

K vyhodnocení otázky byla využita číselná škála hodnot, kdy 1 = velmi vysoký vliv a 5 = velmi nízký vliv. Nejvíce obcí vybíralo na škále číslo 3, tedy že podnikatelský sektor má pouze průměrný vliv, poté následovala odpověď, že vliv na zaměstnanost je nízký. Nikdo z respondentů nevybral vliv velmi vysoký ani velmi nízký. Je tedy zřejmé, že si obce uvědomují, že podnikatelský sektor nějakým způsobem ovlivňuje zaměstnanost, byť je vliv pouze nízký. Tato otázka úzce souvisí právě s velikostí obcí. V malých obcích podniky zaměstnávají jen malé procento obyvatel, výjimkou je centrum mikroregionu Slušovice.

4.1.14 Vliv podnikatelských subjektů na rozvoj obce

Poslední otázka, kterou byl dotazník uzavřen, opět narážela na rozvoj obce v souvislosti s místními živnostníky. Zde byly 4 možné odpovědi – určitě podstatný vliv, spíše podstatný vliv, spíše nepodstatný vliv, nepodstatný vliv. Mezi vybranými odpověďmi se objevoval pouze - spíše podstatný a spíše nepodstatný vliv. Můžeme tedy říct, že obec nevidí podnikatelskou činnost na území jako nejdůležitější pro její rozvoj, pozitivně k němu však aspoň minimálně přispívá. Odpověď spíše nepodstatný vliv vybíraly ty nejmenší obce mající na svém území převážně malé podniky. Tato odpověď je ale z pohledu velikosti logická. Více napomohou k rozvoji obce velké firmy, než malí soukromí podnikatelé. Proto se tento pohled na podporu tak často liší.

Obrázek 23 Graf k otázce č. 14 (survio, ©2012 -2019)

4.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření ze strany živnostníků

Z celkového počtu pětadesáti oslovených respondentů MSP bylo ochotno poskytnout odpověď pouze jednačtyřicet z nich. Jednalo se zejména o malé, nebo střední podniky okolo 100 zaměstnanců. Z hlediska odvětví šlo hlavně o výrobní firmy, nejvíce o kovovýrobu a strojírenství. Největší množství oslovených firem je ze Slušovic. Výzkum probíhal od poloviny března 2018 pomocí elektronických dotazníků, či telefonicky.

4.2.1 Předmět podnikání a doba realizace činnosti

Snahou bylo oslovit co nejvíce druhů podnikatelské činnosti, aby nedocházelo ke zkreslování výsledků. Nejvíce firem však provozovalo svou činnost ve výrobě, nebo průmyslu. O převaze výrobní činnosti vypovídá i první otázka, kdy z 11 možností měla převahu – výroba a průmysl. Jednalo se zejména o firmy zabývající se kovovýrobou, jako například firma Fagus a.s. a Monza. Další zastoupení tvořili firmy zabývající se strojírenstvím či plastikářským průmyslem. Jde o firmy jako Grenier packaging, Elkoplast či Mould & Matic Solutions. Dále se objevovalo zastoupení firem automobilového průmyslu, stavebnictví, maloobchodu, či služeb. Většina firem má dlouhodobou tradici na trhu a realizuje svou činnost vždy minimálně pět let. Nejsou výjimkou ani podniky s tradicí 25 až 40 let.

4.2.2 Obec jako místo pro podnikání

Ve druhé otázce měli respondenti z nabízených možností (výborná, dobrá, průměrná, špatná) vybrat vždy právě jednu. Dle níže uvedeného grafu můžeme vidět, že většina živnostníků je s místem svého podnikání spíše spokojená. Dle autorčina názoru jde hlavně o to, že jsou obce dobře napojeny na centrum mikroregionu Slušovice a na krajské město Zlín. Díky velkému počtu firem v regionu mohou lépe najít vhodného dodavatele, ale i odběratele. Žádná z firem neuvedla, že je obec pro podnikání špatná a nejvíce firem vidí konkrétní obec jako dobré místo pro podnikání.

Obrázek 24 Graf k otázce č. 2 (vlastní zpracování)

4.2.3 Hlavní sídlo v obci

Všechny firmy s výjimkou podniku Mold & Matic Solutions mají sídlo v dané obci. Zmíněná firma již nespadá pod českého majitele, stále je pro ni ale národní trh největším odběratelem. Větší firmy jako Monza či Elkoplast sídlí v obci, ale také mají spoustu poboček po republice. U malých firem je sídlo v obci logickou odpovědí. Většinou se jedná o firmy s jednou pobočkou situovanou do místa bydliště živnostníka. Nejčastěji jsou to služby jako kadeřnictví, maloobchod, velkoobchod, cukrárna apod.

4.2.4 Důležitost průmyslových zón pro rozvoj podnikání

Další otázka se týkala přínosu průmyslových zón v souvislosti s rozvojem podnikání. Polovina z dotazovaných živnostníků odpověděla, že pro rozvoj jejich podnikání není výskyt těchto zón důležitý. Pouze cca 15 % respondentů se domnívá, že průmyslové zóny mají pozitivní vliv na rozvoj jejich podnikání. Z hlediska odvětví se tak bude jednat spíše o průmyslově či výrobně založené firmy.

Tabulka 4 Tabulka k otázce č. 4 (vlastní zpracování)

Odpověď	počet firem	%
Ne	20	48,8%
Nijak významně	15	36,6%
Ano	6	14,6%
Velmi významně	0	0%

4.2.5 Trvalé bydliště zaměstnanců v obci

Další otázka se týkala samotných zaměstnanců, hlavně tedy jaké je procentuální zastoupení těch, kteří mají zaměstnání v místě trvalého bydliště. Téměř polovina respondentů uváděla, že v jejich firmě odhadem pracuje do 50 % obyvatel z obce. Zejména malé podniky situované do menších obcí regionu uváděly zastoupení 50 – 70 %. Méně než 30 % uváděly spíše velké firmy s počtem zaměstnanců okolo 150 – 300, kteří zaměstnávají četné procento osob dojíždějících buď z centra regionu či krajského města Zlín.

4.2.6 Preference místních zaměstnanců

Otázka číslo šest navazuje na předchozí téma zaměstnanců a slouží spíše jako doplňková. Respondenti mohli vybírat ze třech možností – ano preferujeme místní zaměstnance, ne preferujeme místní zaměstnance, nebo není to pro nás důležité. 80 % živnostníků odpovídalo na otázku záporně, tedy že zaměstnance z obce nepreferují. Zbýlých 20 % procent odpovídalo, že nabírání zaměstnanců nijak neovlivňuje místo jejich trvalého bydliště. Firmy tak nemají nijak velké preference na tom, aby zaměstnávali převážně místní obyvatele. Pokud by se však změnila situace a obec by nabídla firmám byty pro jejich zaměstnance, mohl by se tento pohled výrazně změnit. Obec samotná, ale ve většině případů tuto možnost firmám nenabízí.

4.2.7 Hlavní bariéra při nabírání zaměstnanců

Následující otázka se týkala problémů při nabírání nových zaměstnanců. Přes velkou nabídku volných pracovních míst a stále menší míře nezaměstnanosti v republice, může být pro firmy dostupnost a kvalita pracovní síly problémem. Cílem otázky bylo zjistit, jaká je hlavní bariéra při snaze zaplnit volné pracovní místo. Níže uvedená tabulka ukazuje, že živnostníci mikroregionu si na pracovní sílu nestěžují, naopak jsou s její kvalitou spokojeni. Další možné odpovědi jsou zastoupeny téměř na stejno. Častým zádrhelem při nabírání pracovníků může být například nedostatečné dopravní spojení. Tento problém může být řešen nabídkou bytů. Takový benefit nabízí v dnešní době stále malé procento firem, v cizině však často tato výhoda dominuje. Na druhou stranu ne každý je ochoten změnit trvalé bydliště kvůli práci, zejména u střední až starší generace nepřichází tato možnost často vůbec v úvahu.

Tabulka 5 Tabulka k otázce č. 7 (vlastní zpracování)

Odpověď	počet firem	%
Nedostatečná kvalifikace pracovní síly	10	24,4%
Neochota pracovat	10	24,4%
Nedostatečné dopravní spojení	7	17,1%
S kvalitou a dostupností pracovní síly v obci jsem spokojen/a	14	34,1%

4.2.8 Podpora podnikání ze strany obce

Následující otázka se zabývala samotnou podporou podnikání ze strany obce. Jednalo se o subjektivní pohled podnikatelů ve vztahu podpory podnikatelské činnosti na území obce. Dle výsledků dotazníkové šetření můžeme konstatovat, že podnikatelé považují míru podpory za zanedbatelnou. Vypovídá o tom respondenty nejvíce vybraná možnost – tedy, že obec podniky spíše nepodporuje. Tuto možnost vybrala více než polovina z dotazovaných firem. Kladkou odpověď uvedlo necelých 10 %. Pokud se podíváme na stejný typ otázky, kde se jednalo o pohled obcí, dalo se s takovou odpovědí spíše počítat.

4.2.9 Využití budov, nebo pozemků obce

Pomocí této otázky bylo zjišťováno, zda firmy využívají některý obecní majetek. Nešlo zde o uvedení konkrétního druhu majetku, snahou bylo zjistit, zda vůbec dochází k využívání budov, nebo pozemků. Možnost využít některého z majetku obce můžeme považovat za jednu z možností podpory. Obce mohou například pronajímat za lepší cenu, nebo propůjčovat firmě zcela zdarma. Mohou tak díky tomu lépe využít svůj jinak nepoužívaný majetek. Až 70 % respondentů zde uvádělo, že obecní majetek využívají. Můžeme se pouze domnívat, o jaký druh majetku se jedná a jak je využíván. Pozitivním faktem však je, že této možnosti může využít velké procento podnikatelů.

4.2.10 Dopravní infrastruktura

Dopravní obslužnost tohoto mikroregionu byla blíže rozebírána tématem dojížděky za prací. Do centra mikroregionu a nejbližšího okolí je dle získaných informací dopravní obslužnost na relativně dobré úrovni. Na druhou stranu do okrajových obcí mikroregionu nevedou téměř žádné hlavní tahy a silnice jsou zde někdy i ve špatném stavu. Až 65 % z dotazovaných firem odpovědělo, že je úroveň dopravní obslužnosti v obci na dobré úrovni, dalších cca 25 % uvedlo, že z jejich pohledu není dopravní infrastruktura ideální, nijak zásadně ale neomezuje jejich podnikatelskou činnost. Zbýlých 10 % uvádělo, že dopravní obslužnost obce je na špatné úrovni. Zde se nejspíše jednalo právě o zmíněné okrajové oblasti mikroregionu. Dopravní obslužnost bývá často prioritní oblastí z hlediska plynutí peněz z rozpočtu obcí a krajů. Je to ale tzv. „nekonečný příběh“, protože je stále co opravovat a zlepšovat. Z celkového pohledu je zde ale infrastruktura na dobré úrovni.

4.2.11 Hlavní faktory působící na podnikatelské prostředí v obci

V jedenácté dotazované otázce bylo vytyčeno 7 klíčových oblastí souvisejících s podporou podnikání. Z možností – silná stránka obce, slabá stránka obce, nevím/nejsem schopen posoudit, bude uvedena vždy nejvíce se opakující možnost. Snahou bylo zjistit, v jakých oblastech si obec z pohledu firem stojí dobře, v jakých oblastech by naopak živnostníci uvítali zlepšení.

Doprava – silná stránka obce

Dostupnost bydlení – slabá stránka obce

Dostupnost pracovní síly – silná stránka obce

Celkové prostředí obce – silná stránka obce

Spolupráce a komunikace obce s místními podniky – slabá stránka obce

Směrování menších zakázek na podnikatele – slabá stránka obce

Podmínky pro podnikání – silná stránka obce.

Z výsledků můžeme konstatovat, že jako negativum vidí podnikatelé například nedostatečnou nabídku bydlení. V obcích často nedochází k výstavbě nových bytů, či je zde náročné získat vhodný pozemek pro stavbu. Zejména menší obce mají omezenou možnost rozvoje bydlení. Jako dalším negativem může být nedostatečná komunikace a následná spolupráce firem právě s vedením obce. Nízká se podnikatelům zdá také míra směrování zakázek na místní podnikatele.

4.2.12 Čerpání dotace a případná pomoc od obce

Následující otázkou byla snaha zjistit, jakým dalším způsobem může obec podpořit místní podnikatele. Pomoc se získáváním dotací a další asistenční služby mohou být důležitými nástroji podpory zejména pro začínající podnikatele, kteří nemusí mít tolik zkušeností s tímto typem finanční pomoci. Výsledkem byla pouze negativní odpověď. Jde ale o zanedbatelný fakt vzhledem k tomu, že v minulosti o dotaci žádalo cca 14 % z dotazovaných firem, tedy pouze 6 z nich. Tento počet mi přijde opravdu nízký, vzhledem k možnostem využití dotací.

4.2.13 Kvalita činností obce

Tato otázka se opět opírá o vybrané činnosti obce v rámci vztahu k místním podnikatelům. Za cíl je kladeno zjistit, jak kvalitní jsou konkrétní činnosti uskutečňované obcemi. Z nabídky výborná, dobrá, průměrná, dostatečná a nedostatečná kvalita bude vybrána nejvíce se opakující možnost.

Podpora podnikání – dostatečná

Informování firmy – dostatečná

Propagace firmy, výrobků či služeb – průměrná

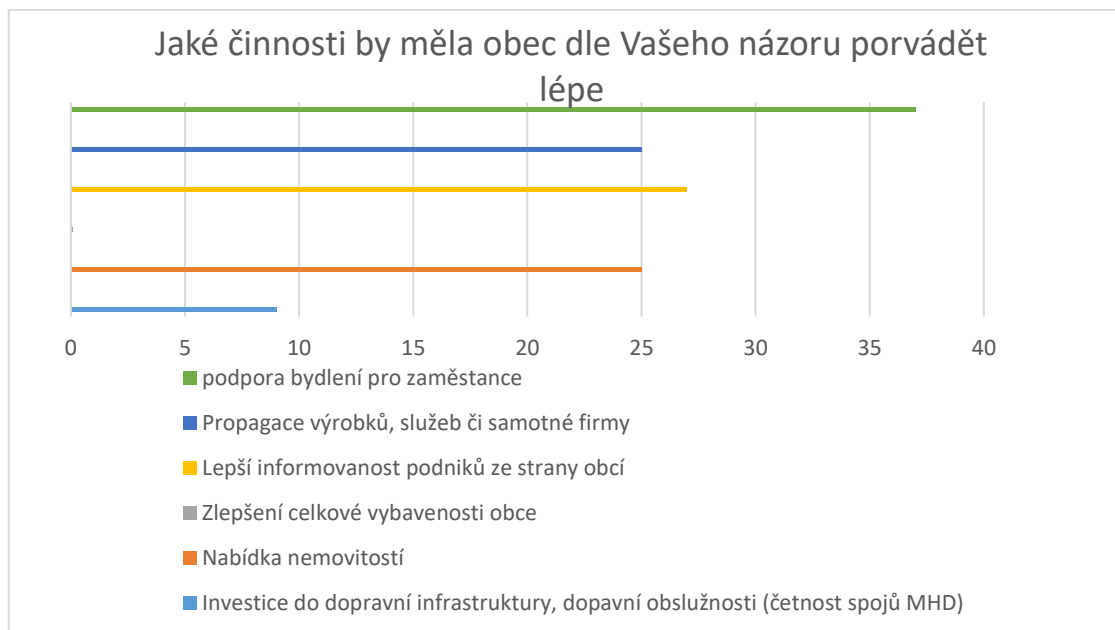
Údržba infrastruktury a celkového prostředí obce – dobrá

Nabídka zvýhodněných úvěrů – dostatečná

Žádná z nabízených činností obce nemá dle podnikatelů výbornou ani nedostatečnou kvalitu. S převahou byla vybírána možnost dostatečná. Což není dle mého názoru pozitivní zjištění. Nejlépe hodnocená byla údržba infrastruktury a prostředí obce, což je sice příjemným faktem, ale není to nic, co by do velké míry ovlivňovalo samotnou činnost firem. Co naopak může činnost firem ovlivnit pozitivně je propagace jich samotných, nebo jejich výrobků či služeb, což má obec, dle získaných odpovědí, snahu aspoň minimálně dělat. I tato otázka vypovídá spíše o zanedbatelné míře podpory podnikání.

4.2.14 Zlepšení činností souvisejících s podporou podnikáním

Další otázka je téměř obdobná jako předchozí, s tím rozdílem, že zde měli respondenti vybrat maximálně 3 konkrétní činnosti, v nichž by uvítali zlepšení. Dle níže uvedeného grafu vidíme, že nejvíce by firmy uvítali lepší nabídku nemovitostí, zlepšení informovanosti podniků a lepší podporu bydlení pro zaměstnance. Za zmínku stojí také propagace výrobků či služeb a investice do dopravní infrastruktury, která souvisí také s četností spojů. Zde je však na místě otázka, zda četnost spojů může být navyšována pouze na žádost konkrétních obcí. Celková vybavenost obcí nebyla respondenty vybrána ani v jednom případě. S obcí jako místem pro podnikání, či bydlení jsou tedy živnostníci spokojeni. Podílová osa grafu je vyjádřena počtem firem.

Obrázek 25 Graf k otázce č. 14 (vlastní zpracování)

4.2.15 Spolupráce s místní firmou

Poslední otázka dotazníku měla za cíl zjistit, zda probíhá v mikroregionu vzájemná spolupráce uvnitř konkrétní obce, či v rámci celého mikroregionu. Při záporné odpovědi byl dotaz rozšířen na možnost, zda by firma takovou spolupráci uvítala či nikoli. Dvaadvacet dotazovaných firem uvedlo, že spolupracují s firmou v okolí. Jedná se zřejmě hlavně o odběr, či dodávku materiálu. Z devatenácti zbylých firem, které napříč mikroregionu Slušovicko nespupracují, jich 10 uvedlo, že by takovou firmu v okolí uvítali. Zbylým devíti firmám absence takové firmy nijak zvlášť nevadila.

4.3 Zhodnocení dotazníkových šetření

Obecně lze říci, že podpora podnikatelské činnosti ve sledovaném mikroregionu není ani z jednoho pohledu na příliš vysoké úrovni. Obce sice vidí existenci živnostníků na jejich území za důležitou. Polovina z nich si dokonce myslí, že může být prosperující firma užitečná pro rozvoj dané obce a může ho svou existencí pozitivně ovlivnit. Nemají však většinou snahu se na nějaké konkrétní podpoře podílet. Jako jediná možná podpora se jeví nabídka obecního majetku k užívání, či nabídka stavebních pozemků. Ne příliš pozitivním faktem je, že zhruba 25 % obcí uvedlo, že nehmotný majetek v jejich vlastnictví je spíše nevyužit. Až 50 % z dotazovaných obcí odpovědělo, že podporují podnikání či konkrétní podnikatele na svém katastru, nikdo však nebyl ochotný popsat, jakým způsobem tato

podpora probíhá. I přes tento fakt lze říci, že je pro obce lepší podporovat místní firmy, než aby podnikala obec sama za sebe. Pro obce, které podnikají samy, to znamená zejména využití majetku, který ležel ladem či dodatečný příjem do rozpočtu obce. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že by obce mimo stávající podniky uvítali ty, zabývající se výrobní či řemeslnou činností.

U firem je pohled na podporu podnikání téměř totožný. Podnikatelé jsou spokojeni s konkrétní obcí, jako místem pro podnikání a nemají problém ani s kvalitou pracovní síly. Podnikům připadá dostačující také dopravní obslužnost, nebo je v podnikání nijak neovlivňuje. Podporu podnikání považují za důležitou činnost, v rámci obce je však tato podpora zanedbatelná. Zaměstnance firem tvoří až z poloviny místní obyvatelé, nabídka bytů či podpora bydlení je však z pohledu živnostníků považována za jeden z hlavních problémů. Dalším úskalím pro firmy se jeví nedostatečná komunikace s obcemi a následná (ne)spolupráce. Dle autorčina názoru jsou firmy v mikroregionu, soudě podle tradice na trhu, soběstačné, propagaci firmy, výrobků či služeb by však uvítala nejedna z nich.

Z pohledu první výzkumné otázky, lze tedy tvrdit, že současný stav podpory podnikání je na uspokojující úrovni, stále však existují mezery a možnosti dalšího rozvoje. Je zde několik oblastí, na které by se obce měli zaměřit a mít snahu na jejich zlepšení.

Podniky vidí podporu podnikání spíše jako nějaký benefit a nepovažují ji za důležitou pro rozvoj vlastního podnikání. Většina z firem měla rozsáhlou historii a tradici na trhu, proto se lze domnívat, že podporu podnikání od obce využívala již při začátku svého podnikání.

Poslední výzkumná otázka se týkala podílu úspěšného podniku či podnikatele na rozvoji obce. Obecně lze říci, že obec považuje podnikatelskou činnost na svém katastru za významnou. Zejména z hlediska zachování služeb v obci a podílení se na zaměstnanosti. Více než polovina z dotazovaných obcí uvedla, že prosperující podniky mají na rozvoj obce pozitivní vliv.

5 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Na základě dotazníkové šetření bylo zjištěno, že i přes velký počet možných nástrojů podpory podnikání, využívají malé a střední podniky jen zanedbatelný počet z nich. V následující části jsou navržena doporučená opatření, která by mohla napomoci současnému stavu a vézt ke zlepšení podpory podnikání ve sledovaném mikroregionu.

5.1 Opatření I – nabídka nemovitostí

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že velkým problémem na území mikroregionu Slušovicko, je nabídka ubytování a celková podpora bydlení. Nabídka nemovitostí souvisí také s pronájmem či prodejem nemovitostí ve vlastnictví obce. Jde zejména o majetek, který obec sama nevyužije a dochází k jeho chátrání. Doporučuji tedy, aby obec nabídla své nevyužité prostory místním podnikatelům. Pokud jsou tyto prostory ve stavu použitelnosti, může obec jejím pronájmem, či prodejem značně přispět do svého rozpočtu. Pokud je tomu opačně a prostory nejsou ve vhodném stavu k užívání, může obec takové prostory zdarma přenechat s podmínkou jejich opravy. Z pohledu nabídky bytů může jít například o výstavbu bytovek, či nabídky stavebních pozemků k prodeji s podmínkou trvalého bydliště v obci. Tento typ podpory pomůže přilákat nové obyvatele, zároveň však zabrání skupování nemovitostí realitními firmami. Můžeme sem zařadit také finanční podporu, která může být poskytnuta formou zvýhodněných úvěrů.

Náklady

Nabídka nevyužitých prostor firmám není z hlediska finančního nijak náročná. Naopak díky ní dojde k naplňování rozpočtu obce. Finanční náročnost opatření z hlediska stavby bytovky je cca 35 milionů korun s ohledem na její velikost. Pokud budeme uvažovat o prodeji těchto bytů, lze tento nástroj podpory považovat jako rychle návratný. Pokud budeme uvažovat o pronájmu, bude návratnost pomalejší, za to se bude jednat o větší objem peněz plynoucí do rozpočtu.

5.2 Opatření II – komunikace, propagace, spolupráce

Dalším problémem mezi MSP a obcemi je nedostatečná komunikace. V mnoha ohledech neexistuje vztah mezi místním podnikatelem a vedením obce. Což je, dle mého názoru, škoda. Dle výzkumu jednoznačně vyplývá, že by měli podniky zájem o častější komunikaci s obcemi, díky níž by byli lépe informováni. Nejednalo by se samozřejmě

o interní záležitosti obce, ale například informace o plánovaných opravách komunikací, odstávky vody a plynu apod. V obcích by tak mohli fungovat informační centra právě pro tyto účely. Informační centra by mohla fungovat v rámci již zřízené instituce, jako je knihovna, nebo městský úřad. Každého půl roku by se mohla konat setkání místních podnikatelů s vedením obce. Mohlo by to probíhat například formou plesu či hudebního večera. Došlo by tak k utužení vztahů mezi těmito subjekty. Dle mého názoru by nebylo na škodu také školení týkající se právě tématu podpory podnikání. Obce by tak získali lepší povědomí o spolupráci formou klastrů, vzniku podnikatelských inkubátorů či o asistenčních službách při získávání dotací.

Jako další mezeru vidím nízkou míru propagace místních firem. Obce by měli mít zájem zvýšit povědomí o úspěšné firmě či podnikateli a přilákat tak zákazníky, nebo dokonce investory do obce. Jako nejjednodušší vidím možnost vyvěsit internetovou reklamu na stránkách obce. Při sbírání informací jsem si ničeho takového nevšimla a přitom je to velmi jednoduché, a účinné řešení, jak přispět k propagaci téměř bez výdajů. Další formou propagace může být reklama v místním rozhlasu či pomocí místního televizního kanálu (pokud takový existuje).

Náklady

Stejně jako v předchozím opatření, ani zde nejsou náklady nijak závratné. Jedná-li se o informační centrum, které by zřizovala obec, jde pouze o náklady na pracovníka. Jelikož by centrum bylo otevřeno například 1x týdně maximálně 5 hodin, šlo by cca o 2000/měsíčně. Bereme-li v potaz, že by došlo k vybudování takové centra již v používané budově.

Náklady na školení, které slouží jako prostředek ke zvyšování kvalifikace, se pohybují okolo 5000 Kč. Šlo by pouze o jednorázové školení pro cca 10 – 15 lidí.

5.3 Opatření III – Širší spektrum podnikatelských subjektů

Poslední opatření se zabývá rozšířením podnikatelského prostředí v obci. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že obce mají zájem zejména o výrobní, či řemeslné činnosti. Dle mého názoru chybí v mikroregionu zejména služby. Nebudeme daleko od pravdy, pokud budeme tvrdit, že každý druhý dům je pneuservis, ale na dobrou kávu či zákusek si zajedete až do Zlína či Vizovic. Pouze v některých obcích jsou provozovány kavárny apod. Dalším nedostatkem je dle mého názoru služba taxi, nebo absence dětského centra. Dále chybí

v některých obcích mikroregionu uspokojivá nabídka pohostinství, či maloobchodu. Jedná se o venkovské obce s malým počtem obyvatel, ale dovolím si tvrdit, že i tady se lidé rádi a dobře nají, nebo nakoupí. Oblastí, kterou bych začala je dostihový areál ve Slušovicích. Právě tomuto průmyslovému areálu by prospělo tzv. „vzkříšení“ podnikatelské činnosti. Na areálu se podepsal zub času a dochází k jeho pozvolnému chátrání.

Doporučuji tedy obci, aby vytvořila vhodné podmínky zejména pro začínající podnikatele. Inovační podnikatelské záměry jsou finančně náročné, proto by byla vhodná finanční injekce právě od obce. Další možností je domluva se stávajícími živnostníky z hlediska rozšíření jejich služeb. Zde dochází k návaznosti na druhé opatření, tedy vznik informačního centra pro podnikatele.

Náklady

Ani zde není financování tím největším problémem. Nejde však přímo určit, kolik by který druh podnikání obec reálně stál. Z hlediska rozšíření služeb jde totiž převážně o nabídku vhodných prostor. Pokud by se nepovedlo přilákat nové podnikatele do obcí, mohla by obec realizovat některé z opatření sama. Nemusela by však tyto činnosti realizovat z obecních peněz. V případě dětského centra, či centra po seniory lze využít také dotací.

ZÁVĚR

Malé a střední podnikání zaujímá v ekonomice velmi významné místo. Je nositelem regionálního rozvoje a konkurenceschopnosti. MSP jsou schopny absorbovat velké množství pracovní síly a jsou tak důležitými subjekty z hlediska zaměstnanosti republiky. Z jejich velikosti plyne řada výhod. Jsou schopny pružněji reagovat na změny či lépe přijímat podnikatelská rozhodnutí. Na trhu mohou lépe vyplnit díru po chybějících produktech a jsou schopni si lépe pohlídat kvalitu svých výrobků. MSP mají často nadstandartní vztahy se svými odběrateli a dodavateli. V malém podniku dochází k přímé komunikaci, což odbourává řadu konkurenčních bariér. Malí živnostníci si také více váží svých zákazníků a často vyhoví jejich subjektivním požadavkům.

Z jejich velikosti jim na druhé straně plyne také řada nevýhod a často narážejí na tzv. „nedokonalost“ trhu. Mají ztíženou možnost při získávání potřebného kapitálu pro svou činnost. Mohou jim často chybět peníze na propagaci či reklamu. Náročné je pro ně také pořízení nové technologie a s tím spojené technologické postupy. Mohou mít také problém se zapojit do složitějších projektů podporující výzkum. Proto by mělo být žádoucí tyto podniky podporovat.

Cílem této práce bylo na základě provedené analýzy zhodnotit současný stav podpory podnikání na území mikroregionu Slušovicko. Na základě provedeného výzkumu pak navrhnout doporučující opatření, která by mohla pozitivně ovlivnit rozvoj podnikání v mikroregionu.

Teoretická část mé práce pojednává o MSP obecně. Jsou zde popsány nástroje možné podpory pro tyto podniky, nebo jaké instituce se těmito podporami zabývají. V praktické části je analyzován samotný mikroregion a obce, které se zde nacházejí. Z hlediska významnosti jsou zde uvedeny podnikatelské subjekty v obcích. Je zde zmínka také o MAS Slušovicko a Vizovicko. Jde o seskupení snažící se o celkový rozvoj obcí, které jsou jeho součástí.

Mikroregion Slušovicko leží ve Zlínském kraji přibližně 14 km od krajského města Zlín. Toto území tvoří 12 obcí, které se stávaly členy postupně. Centrem tohoto mikroregionu je město Slušovice. Působí zde řada velkých i malých firem s dlouholetou tradicí na trhu. Ve své práci srovnávám dvojí pohled na podporu podnikání, tedy pohled samotných obcí a místních podnikatelských subjektů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATUR

- BINEK, Jan et al., 2011. *Obce a regiony pro podnikatele: Podnikatelé pro obce a regiony*. 1. vyd. Brno: GaREP, 64, 54 s. ISBN 978-80-905139-0-7.
- BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, 2011. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Karolinum, 342 s. ISBN 978-80-246-1974-3.
- ČIŽINSKÁ, Romana, 2018. *Základy finančního řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 240s. ISBN 978-80-271-0194-8.
- DVOŘÁČEK, Jiří, 2003. *Podpora podnikání: průmyslová politika*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 163 s. ISBN 80-245-0502-9.
- KLJUČNIKOV, Alexandr, 2017. *Financial Management in the segment of SMEs*. 1. st ed. Praha: Wolters Kluwer, 143 s. ISBN 978-80-7552-585-7.
- MALACH, Antonín et al., 2005. *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Grada, 524 s. ISBN 80-247-0906-6.
- MANDÝSOVÁ, Ivana, 2009. *Podpora podnikání v České republice a v Evropské unii*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 172 s. ISBN 978-80-7395-220-4.
- PAVLÍK, Marek et al., 2016. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 226 s. ISBN 978-80-7552-390-7.
- RYDVALOVÁ, Petra, 2002. *Malé a střední podnikání*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita, 118 s. ISBN 80-7083-561-3.
- ŘEZÁNKOVÁ, Hana, 2011. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Professional Publishing, 223 s. ISBN 978-80-7431-062-1.
- TETŘEVOVÁ, Liběna, 2009. *Veřejný a podnikatelský sektor*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 190s. ISBN 978-80-86946-90-0.
- VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ et al., 2008. *Podnikání malé a střední firmy*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 311 s. ISBN 978-80-247-2409-6.
- VEBER, Jaromír et al., 1999. *Podnikání v malé a střední firmě*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, Fakulta podnikohospodářská, 157 s. ISBN 807079707X.
- VEBER, Jaromír, 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 332 s. ISBN 978-80-247-4520-6.
- VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ et al., 2012. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha: Grada, 570 s. ISBN 978-80-247-4372-1.
- VOJÍK, Vladimír, 2009. *Podnikání malých a středních podniků na jednotném trhu EU*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 264 s. ISBN 978-80-7357-467-3.

Internetové zdroje

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR, ©2017. Prioritní desatero podpory malých a středních podniků. In: *amsp.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z:

http://amsp.cz/uploads/dokumenty/prilohy_ke_clankum/Jizdni_rad_priority_.pdf

BŘEZOVÁ OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE, ©2019. In: *obecbrezova.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.obecbrezova.cz/>

BUSINESSINFO.CZ, ©1997-2019. Malé a střední podnikání. In: *businessInfo.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/male-a-stredni-podnikani.html>

CZECHINVEST, ©1994 - 2019. Definice malého a středního podnikání. In: *czechinvest.org* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Definice-maleho-a-stredniho-podnikatele>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ©2019. Vše o území. In: *czso.cz* [online], ©2019. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi#w=>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ©2019a. Dojíždka za prací a do škol v Zlínském kraji. In: *czso.cz* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/dojizdka-za-praci-a-do-skol-v-zlinskem-kraji-na-zaklade-vysledku-sldb-2001-cd6zyvs811>

ELKOPLAST, 2019. O nás. In: *elkoplast.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.elkoplast.cz/o-nas>

EVROPSKÁ DATABANKA [2019]. O společnosti. In: *edb.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.edb.cz/firma-373095-mould-matic-solutions-neubuz>

FAGUS, ©2019. O firmě, historie. In: *fagus.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.fagus.cz/historie/>

FC SLUŠOVICE OFICIÁLNÍ STRÁNKY KLUBU, ©2019. Klub. In: *fcslusovice.cz* [online], ©2019. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: http://www.fcslusovice.cz/?page_id=65

HBI, 2019. In: *hbi.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.katalogfiremzk.cz/greiner-packaging-slusovice-s-r-o-188/>

HBI, 2019a. In: *hbi.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.hbi.cz/cs/firmy/sws-a-s--slusovice-C063485826000.html?P=0&page=0&sText=SWS&sCou=C&M=15>

HOBBYTEC.CZ, ©2018. Co je to mikroregion. In: *hobbytec.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.hobbytec.cz/co-je-to-mikroregion/>

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, ©1996-2019. V čem spočíval slušovický "zázrak"? In: *ihned.cz* [online] [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-970991-v-cem-spocival-slusovicky-zazrak>

HOTEL, ©1997-2019. In: *vsemina.hotel.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://vsemina.hotel.cz/>

HROBICE NA MORAVĚ, ©2019. Základní údaje. In: *hrobicenamorave.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.hrobice.cz/o-obci-1/zakladni-udaje/>

KAŠAVA OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE, ©2019. Informace o obci. In: *kasava.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.kasava.cz/informace-o-obci/>

KATALOG FIREM ZLÍNSKÉHO KRAJE, 2019. In: *katalogfiremzk.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.katalogfiremzk.cz/greiner-packaging-slusovice-s-r-o-188/>

KATALOG FIREM ZLÍNSKÉHO KRAJE, 2019a. In: *katalogfiremzk.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.katalogfiremzk.cz/tns-servis-s-r-o-472/>

MAS VIZOVICKO A SLUŠOVICKO, O.P.S., ©2019. MAS územní působnost In: *masvas.cz* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.masvas.cz/o-mas/uzemni-pusobnost/>

MIKROREGION SLUŠOVICKO, ©2019. O mikroregionu Slušovicko. In: *mikroregion-slusovicko.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mikroregion-slusovicko.cz/o-mikroregionu/>

MIKROREGION SLUŠOVICKO, ©2019a. Základní dokumenty. In: *mikroregion-slusovicko.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mikroregion-slusovicko.cz/dokumenty/>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005-2019. Koncepce malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020. In: *mpo.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/47605/54370/599916/priloha002.pdf>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005-2019. Zpráva o vývoji malého a středního podnikání a jeho vývoji v roce 2017. In: *mpo.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/2018/10/Zprava_MSP_2017.pdf

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, ©2005-2019b. Živnostenské podnikání. In: *mpo.cz* [online] [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/>

MONZA, ©1992-2017. O nás. In: *monza.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://monza.cz/o-nas/o-spolecnosti/>

NS MAS ČESKÉ REPUBLIKY, ©2019. MAS územní působnost In: *nsmas.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://nsmas.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

OBEC DEŠNÁ, ©2019. In: *desnauzlina.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://desnauzlina.cz/>

OBEC HVOZDNÁ [2019]. Obec Hvozdná. In: *hvozdna.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.hvozdna.cz/poznejte-hvozdnou/obec-hvozdna/>

OBEC NEUBUZ, ©2019. In: *neubuz.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.neubuz.cz/obec-292/>

OBEC NEUBUZ, ©2019a. Základní informace. In: *neubuz.cz* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.neubuz.cz/obec-292/zakladni-informace/>

OBEC OSTRATA [2019]. O obci, základní informace. In: *ostrata.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.ostrata.cz/o-obci/zakladni-informace/>

OBEC VESELÁ, ©2015-2019. O obci, důležité informace. In: *veselauzlina.cz* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.veselauzlina.cz/o-obci/dulezite-informace/>

OBEC VŠEMINA [2019]. Naše obec. In: *obecvsemina.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://obecvsemina.eu/nase-obec/#main>

PARTR, ©2012-2019. O společnosti. In: *partr.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <http://www.partr.cz/vykup-kovu-vykup-zeleza/>

PODKOPNÁ LHOTA, ©2019. In: *podkopnalhota.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: https://podkopnalhota.cz/?page_id=2

SLUŠOVICE - OFICIÁLNÍ PORTÁL MĚSTA, ©2012. Slušovice. In: *slusovice.eu* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.slusovice.eu/slusovice/>

SURVIO, ©2012-2019. In: *survio.com* [online] [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://my.survio.com/>

TRNAVA OFICIÁLNÍ STRÁNKY OBCE, ©2014. O obci. In: *trnava.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.trnava.cz/o-obci/>

ZAČÁTEK PODNIKÁNÍ VE 12 KROCÍCH, ©1997-2019. Právní předpisy v podnikání. In: *zacatek-podnikani.cz* [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: https://www.zacatek-podnikani.cz/onb/33/pravni-predpisy-v-podnikani-pojmy-podnikani-a-podnikatel-jednotlive-formy-podnikatelske-cinnosti-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Enim7vAz0m95ECihpX3n1_tXsM13NTYMBg/

ZÁKONY PRO LIDI, ©2010-2019. Podpora malého a středního podnikání. In: *zakonyprolidi.cz* [online], [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/2002-47#cast1>

Zákony č.:

č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

č. 299/1992 Sb., o státní podpoře malého a středního podnikání

č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání

č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový)

č. 68/2013 Sb., Zákon o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost a o změně zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AMSP ČR	Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky
atd.	A tak dále
cca	Cirka
CRM	Centrální registrační místa
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EET	Elektronická evidence tržeb
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FO	Fyzická osoba
ha	Hektar
HDP	Hrubý domácí produkt
InMP	Informační místa v regionech
JZD	Jednotné zemědělské družstvo
Kč	Korun českých
km	Kilometr
LEAN	Štíhlá výroba
m	Metr
MAS	Místní akční skupina
mil.	Milion
m. n. m.	Metrů nad mořem
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu

MSP	Malé a střední podniky
NOZ	Nový občanský zákoník
např.	Například
NUTS II	Územní statistická jednotka
PO	Právnícká osoba
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
tzn.	To znamená
tzv.	Takzvaný Spojené státy americké
USA	Spojené státy americké
ZOK	Zákon o obchodních korporacích

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vývoj podnikatelských subjektů v letech 2014 – 2017 (ČSÚ 2019).....	21
Obrázek 2 Poloha mikroregionu Slušovicko v rámci ČR (Strategický plán Mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 3)	34
Obrázek 3 Administrativní rozčlenění mikroregionu (Strategický plán mikroregionu Slušovicko, 2007, s. 4)	35
Obrázek 4 Znak města Slušovice (slusovice, ©2012)	36
Obrázek 5 Znak obce Hvozdná (hvozdna, 2019)	36
Obrázek 6 Znak obce Trnava (trnava, ©2014)	37
Obrázek 7 Znak obce Všemina (obecvsemina, 2019)	37
Obrázek 8 Znak obce Kašava (kasava, ©2019).....	37
Obrázek 9 Znak obce Veselá (veselauzlina, 2019).....	38
Obrázek 10 Znak obce Březová (obecbrezova, © 2019).....	38
Obrázek 11 znak obce Hrobice (hrobice, ©2019)	39
Obrázek 12 Znak obce Neubuz (neubuz, © 2019)	39
Obrázek 13 znak obce Ostrata (ostrata, 2019).....	39
Obrázek 14 Znak obce Podkopná Lhota, © 2019)	40
Obrázek 15 znak obce Dešná (desnauzlina, © 2019)	40
Obrázek 16 Rozdělení mikroregionu dle počtu obyvatel v obci k 31. 12. 2018 (ČSÚ, 2019, vlastní zpracování)	42
Obrázek 17 Územní působnost MAS Vizovice a Slušovice (masvas, ©2019)	45
Obrázek 18 Graf k otázce č. 1 (vlastní zpracování).....	48
Obrázek 19 Graf k otázce č. 2 (vlastní zpracování).....	50
Obrázek 20 Graf k otázce č. 6 (survio, ©2012 -2019).....	50
Obrázek 21 Graf k otázce č. 8 (survio, ©2012 -2019).....	51
Obrázek 22 Graf k otázce č. 12 (survio, ©2012 -2019).....	53
Obrázek 23 Graf k otázce č. 14 (survio, ©2012 -2019).....	54
Obrázek 24 Graf k otázce č. 2 (vlastní zpracování).....	55
Obrázek 25 Graf k otázce č. 14 (vlastní zpracování).....	61

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vymezení MSP (czechinvest, © 1994-2019, vlastní zpracování)	15
Tabulka 2 SWOT analýza MSP (vlastní zpracování)	17
Tabulka 3 Krátkodobý vývoj obyvatelstva (ČSÚ, 2019, vlastní zpracování)	43
Tabulka 4 Tabulka k otázce č. 4 (vlastní zpracování)	56
Tabulka 5 Tabulka k otázce č. 7 (vlastní zpracování)	57